

ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้าน
ความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพมหานคร
สังกัดกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
สมาพร ภัทรพงศ์กิจ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและสถิติทางการศึกษา
พฤษภาคม 2551

ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้าน
ความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพมหานคร
สังกัดกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
สมาพร ภัทรพงศ์กิจ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

พฤษภาคม 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้าน
ความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพมหานคร
สังกัดกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
สมภาพ ภัทรพงศ์กิจ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและสถิติทางการศึกษา
พฤษภาคม 2551

สมาพร ภัทรพงศ์กิจ. (2551). ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพมหานคร. สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร. สุพร เข้มแข็ง, อาจารย์ ดร. เสกสรรค์ ทองคำบรรจง.

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ และเพื่อศึกษาคำแนะนำความสำคัญของตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 สังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน 350 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two - Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง แบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ และแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูซึ่งเป็นแบบสอบถามที่วัดการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบ ในฉบับเดียวกัน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8275 , .6823 , .8982 , .8951 , .7980 , .8533 และ .9025 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สหสัมพันธ์พหุคูณและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .607 ซึ่งแสดงว่าตัวแปรปัจจัยทั้ง 6 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ได้ ร้อยละ 36.80

2. น้ำหนักความสำคัญของปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

THE IMPACTS OF STUDENTS' CHARACTERISTIC AND CHILD REARING ON
HONESTY ETHICAL REASONING OF PRATOMSUKSA 6 STUDENTS IN THOHBURI
SCHOOL GROUP , BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
SAMAPORN PHATTARAPONGKIJ

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education Degree in Educational Research and Statistics
at Srinakharinwirot University
May 2008

Samaporn Phattarapongkij. (2008). The Impacts of students' *Charecteristic And Child Rearing on Honesty Ethical Reasoning of Pratomsuksa 6 students in Thonburi School group* , Bangkok Master Thesis, M.Ed. (Educational Research and Statistics). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Dr. Suwaporn Semheng, Dr. Sekson Thongkambunjong.

The purposes of this research were to study the relationship between the impacts of students' characteristic for example , concerning achievement motives , self – discipline , responsibility and child rearing and honesty ethical reasoning and to find bata weight of each factor that contributed to the honesty ethical reasoning . The sample consisted of 350 Pratomsuksa VI students in Bangkok metropolitan, selected by using two – stage random sampling. The instruments for this research consisted of questionnaires honesty ethical reasoning , concerning achievement motives, self – discipline , responsibility and child rearing which included that 3 types of child rearing : child strict rearing , child democracy rearing and child neglect rearing. The reliability of each tools were .8275 , .6823 , .8982 , .8951 , .9025 , .8533 and .7980 respectively. The data were analyzed by using multiple correlation and multiple regression.

The result of study revealed that :

1. the impacts of students' characteristic for example , concerning achievement motives , self – discipline , responsibility and child rearing and honesty ethical reasoning were statistically significant correlated with management ability at .01 level. The multiple correlation coefficient was .607, showed that all of them could explained the variance of honesty ethical reasoning at 36.80 percent.

2. The beta – weight of students' characteristic for example , self – discipline , responsibility and child democracy rearing contributed positively to honesty ethical reasoning with statistically significant at .01 level. But the concerning achievement motives , child strict rearing and child neglect rearing were found non statistically significant contributed to honesty ethical reasoning.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
ด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพมหานคร
สังกัดกรุงเทพมหานคร

ของ

สมาพร ภัทรพงศ์กิจ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2551

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(อาจารย์ ดร.สุวพร เข้มเฮง)

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุวพร เข้มเฮง)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. เสกสรรค์ ทองคำบรรจง)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. ละเอียต รัชส์เฝ้า)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์หลายท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร. สุวพร เข้มเฮง ประธาน และอาจารย์ ดร. เสกสรรค์ ทองคำบรรจง กรรมการ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการจัดทำปริญญานิพนธ์นี้ทุกขั้นตอน นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้รับข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ ทำให้ปริญญานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จาการองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และ อาจารย์ ดร.ละเอียด รัชฎา ซึ่งเป็นการกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำวิจัย รู้ถึงคุณค่าของงานวิจัยที่จะช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ตลอดจนการเป็นแบบฉบับของอาจารย์ที่ทุ่มเทให้กับศิษย์ในงานด้านวิชาการอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับความกรุณาจาก อาจารย์ชวลิต รวยอาจิน อาจารย์จตุภูมิ เขตจัตุรัส และอาจารย์พล กุลสุขรังสรรค์ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความเอื้อเฟื้อและสนับสนุนจาก ผู้บริหาร คณะครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษาทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่ดีและมีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณอาจารย์จากโรงเรียนวัดขุนจันทร์และเพื่อนๆ และครอบครัวของผู้วิจัยที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนด้วยดีเสมอมา

คุณค่าอันพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ญาติ พี่น้อง ตลอดจนครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สมาพร ภัทรพงศ์กิจ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเหตุผลเชิงจริยธรรม.....	9
ความหมายจริยธรรม.....	9
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรม.....	9
ลักษณะของจริยธรรม.....	13
ความสำคัญของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม.....	14
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์.....	15
ความหมายของความซื่อสัตย์.....	15
ลักษณะของพฤติกรรมความซื่อสัตย์.....	18
ประเภทของความซื่อสัตย์.....	18
การวัดความซื่อสัตย์.....	20
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	21
ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	21
ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	22
ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	23
การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเอง.....	25
ความหมายของความมีวินัยในตนเอง.....	25
ลักษณะของบุคคลที่มีความมีวินัยในตนเอง.....	26
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ.....	28
ความหมายของความรับผิดชอบ.....	28
ประเภทและพฤติกรรมของผู้ที่มีความรับผิดชอบ.....	29
ความสำคัญของความรับผิดชอบ.....	30
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู.....	31
ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู.....	31
ลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู.....	32
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ด้วยวิธี Multicollinearity.....	34
ความหมายของการวิเคราะห์ด้วยวิธี Multicollinearity	34
วิธีตรวจสอบปัญหา Multicollinearity.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์และตัวแปรที่ศึกษา.....	35
งานวิจัยต่างประเทศ.....	35
งานวิจัยในประเทศ.....	36
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	39
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
ประชากร.....	39
กลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	62
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย.....	62
สรุปผลการวิจัย.....	63
อภิปรายผล.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก.....	79
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนและจำนวนนักเรียน...	40
2	ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรปัจจัยแต่ละด้านและการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้าน ความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และคุณภาพของเครื่องมือวัด	57
3	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัยและค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความ ซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	58
4	ค่า Tolerance และค่า VIF ของการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	59
5	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับการให้เหตุผล เชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	59
6	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และทดสอบนัยสำคัญ ของค่าน้ำหนักความสำคัญโดยใช้สถิติทดสอบ (t – test).....	60
7	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์.....	83
8	ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความ ซื่อสัตย์.....	85
9	ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	86
10	ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง.....	87
11	ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ.....	88
12	ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน.	89
13	ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย...	90
14	ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบ ปล่อยปละละเลย.....	91

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสังคมปัจจุบันปัญหาจริยธรรมเป็นเรื่องสำคัญ เพราะปรากฏการณ์ทางสังคมทั้งหลายได้แสดงให้เห็นมากมาย ปัญหาจริยธรรมเป็นปัญหาสากลของทุกสังคม ไม่ว่าสังคมที่พัฒนาแล้วหรือกำลังพัฒนาก็ตาม เพราะสังคมปัจจุบันเป็นสังคมแห่งยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคที่โลกไร้พรมแดนในเรื่องข้อมูลข่าวสาร มีการแข่งขันกันอยู่ตลอดเวลา ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา การนำเทคโนโลยีต่าง ๆ หรือแม้แต่การรับเอาวัฒนธรรมหรือนิยามต่าง ๆ เข้ามา ทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แต่กลับเกิดวิกฤตทางสังคมมากมายอย่างน่าวิตก ดังจะเห็นได้จากข่าวทางโทรทัศน์ วิทยุ และหน้าหนังสือพิมพ์ประจำวันว่า มีการทุจริต การลักขโมย โจรกรรมต่าง การประพฤติมิชอบในวงราชการ เป็นต้น ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่มนุษย์ปัจจุบันขาดคุณธรรมจริยธรรมอันดีที่เคยปฏิบัติกันมาแต่ก่อน ไม่พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ มีความโลภ ขาดความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องจึงก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในสังคม ถึงแม้ว่าในปัจจุบันมนุษย์จะมีระดับการศึกษาสูงกว่าแต่ก่อนก็ตาม การที่นักเรียนเรียนวิชาการต่าง ๆ นั้น ทำให้นักเรียนมีสติปัญญาและความรู้คล่องแคล่วขึ้นจริง แต่ก็ยังไม่เป็นการกล่อมเกล่าธำรงรักษาชีวิตให้เป็นไปในทางที่ชอบที่ควร อาจกลับทำให้ผู้เรียนได้รับความเดือดร้อน “เพราะความรู้ทำให้เหิมกำเริบก็เป็นได้” (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 30)

การพัฒนาจริยธรรมนั้น เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการสร้างสันติสุขในสังคม ทั้งนี้เพราะความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมมีลักษณะที่มีการปฏิบัติต่อกันทั้งทางสร้างสรรค์และการทำลาย การปลูกฝังจริยธรรม จึงเป็นการสร้างคนให้เป็นคน มีจิตใจประเสริฐสมบูรณ์ มีความโอบอ้อมอารี มีความช่วยเหลือผู้อื่นให้พบกับสิ่งที่ดีงาม จริยธรรมเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน บุคคลที่มีจริยธรรมสูงย่อมประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตของตนเป็นอย่างดี เมื่อบุคคลในสังคมมีจริยธรรมสูงแล้ว ย่อมส่งผลให้สังคมนั้นเป็นสังคมที่มีความสงบสุข เป็นสังคมที่น่าอยู่ต่อไป แต่ถ้าบุคคลขาดจริยธรรม สังคมนั้นจะมีแต่ความวุ่นวาย บุคคลในสังคมไม่มีความสุข ฉะนั้นการพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศที่มีความเจริญรุ่งเรือง จึงควรเริ่มจากการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพเสียก่อนและการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพนั้นก็คือการปลูกฝังพลเมืองที่ดีให้เกิดขึ้น ลักษณะของพลเมืองที่ดีก็คือการเป็นผู้มีจริยธรรมสูง นั่นคือ มีความซื่อสัตย์ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีระเบียบวินัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว (ดวงเดือน พันธุมนาวิน : 2524) การปลูกฝังจริยธรรมนั้น ควรปลูกฝังทั้งทางด้านพฤติกรรมและเหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งการสอนจริยธรรมให้เป็นผู้มีจริยธรรมที่แท้จริงนั้น ทำได้โดยการ

สอนให้มีหลักในการตัดสินใจเป็นกฎเกณฑ์หรือแนวทางสำหรับการประพฤติเป็นเหตุผลสำหรับการตัดสินใจประพฤติปฏิบัติ เพราะหลักจริยธรรมเป็นสิ่งที่บุคคลใช้ในการแก้ปัญหาขัดแย้งทางจริยธรรมระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ดังนั้นเหตุผลเชิงจริยธรรมจึงนับว่าเป็นลักษณะทางจริยธรรมที่สำคัญซึ่งควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้สูงขึ้น (แก่นคุณ วิเศษการ : 2539)

จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์นั้น ถือว่าเป็นจริยธรรมด้านหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่ง หลักสูตรประณตศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ยังได้กำหนดให้ผู้เรียนเรียนจริยธรรม หรือคุณธรรม จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นคุณธรรม จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับสังคม ซึ่งรวมถึงความซื่อสัตย์ด้วย และมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา.2548 : 40) ซึ่งมีมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ได้ระบุไว้ว่า ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ โดยคุณลักษณะดังกล่าวพิจารณาจากการที่ผู้เรียน มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความกตัญญูทวดเที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม

จากการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ของแต่ละบุคคลมีอยู่หลายปัจจัย ซึ่งปัจจัยหนึ่งคือ การอบรมเลี้ยงดู ซึ่งจากงานวิจัยของ ชมพูนุท ศรีเสาวลักษณ์ (2530 : 45) ศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางที่ 11/7 กรุงเทพมหานคร การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในนักเรียนที่มีอายุ 12 และ 14 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ใช้เหตุผลมีความสัมพันธ์ทางลบกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในนักเรียนที่มีอายุ 12 และ 14 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของอุบลรัตน์ โพธิโกสม (2523 : 50) ที่ศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผลและแบบเข้มงวดกวดขันมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์ ซึ่งสอดคล้องจากงานวิจัยของ โวลเคอร์ (วรณ์ รักธรรม. 2525 : 14 ; อ้างอิงจาก Vocler.n.d.) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นอิทธิพลที่ได้รับมาจากการอบรมเลี้ยงดูของมารดาที่จะฝึกให้เด็กมีความรับผิดชอบ ซึ่งเน้นความรับผิดชอบว่าเป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่กระทำด้วยความซื่อสัตย์ไว้ใจได้ และประพฤติอยู่ในกฎของศีลธรรมหลักธรรม สัมพันธภาพบิดามารดามีส่วนสำคัญในการส่งเสริมด้านความซื่อสัตย์ และจากงานวิจัยของ แจ่มจันทร์ เกียรติคุณ (2531 : 26 -27) วิจัยพบว่า บทบาทของพ่อแม่ที่มีต่อลูก คือ การให้ความรักความอบอุ่น การเอาใจใส่ตั้งแต่แรกเกิด ช่วยให้อุณหภูมิร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมอย่างดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรา เมฆะ (2529 : 27) ศึกษาพบว่า ความรักใคร่ปรองดองกันของบิดามารดา เป็นสิ่งที่สำคัญมากต่อชีวิตครอบครัว เด็กจะเติบโตขึ้นเป็นผู้มีความรักต่อเพื่อนมนุษย์เป็นเด็กที่ร่าเริงแจ่มใส มองโลกในแง่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กจะมีสุขภาพจิตดีและกล้าเผชิญปัญหาไม่

หลบหนีปัญหา มีความกล้าที่จะแสดงออกและมั่นใจในความสามารถของตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวแปรอีกตัวหนึ่งที่สำคัญต่อความซื่อสัตย์ จากงานวิจัยของเมธี โพธิพัฒน์ (2523 : 110) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ในทางบวก เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพัทธ์ และความซื่อสัตย์สูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ความมีวินัยในตนเอง เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ เช่นเดียวกัน จากงานวิจัยของ วิวัฒน์ อัสวาณิชย์ (2523 : 75) พบว่า ความมีวินัยกับความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ซึ่งแสดงว่า เด็กที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีความซื่อสัตย์สูงไปด้วย เช่นเดียวกับตัวแปรความรับผิดชอบที่มีความสำคัญกับความซื่อสัตย์ ดังเช่นงานวิจัยของ ดาวณา กิตติสาร (2546 : 72) ศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความรับผิดชอบส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โวลเคอร์ ที่ได้กล่าวไว้แล้วในข้างต้น

จากสาเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาว่า มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ เพื่อให้ผู้บริหาร อาจารย์ ผู้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และปลูกฝังให้เด็กมีความซื่อสัตย์ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดูกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อศึกษานำหนักความสำคัญของปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ทำให้ทราบว่าปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ ยังทำให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียน เพื่อให้ผู้บริหาร ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง และบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาด้านความซื่อสัตย์ และปรับปรุงพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร จำนวน 56 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 3,806 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 มีจำนวน 9 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 350 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่

- 1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 2) ความมีวินัยในตนเอง
- 3) ความรับผิดชอบ

1.2 ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู แบ่งออกเป็น 3 แบบ ได้แก่

- 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
- 2) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
- 3) การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการคิดหาเหตุผลเพื่อเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำหนดให้ ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำแนกพัฒนาการทางจริยธรรมออกเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์ เป็นระดับในการตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ไม่คำนึงถึงผู้อื่น การตัดสินใจของนักเรียนจะขึ้นอยู่กับผู้ที่มีอำนาจเหนือตน นักเรียนจะเลือกกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ถูกลงโทษ และเลือกกระทำในสิ่งที่น่าสนใจมาให้ตนเองโดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องของสังคม

ระดับที่ 2 ระดับตามกฎเกณฑ์ เป็นระดับที่นักเรียนตัดสินใจที่จะกระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของตน เช่น ทำตามความคาดหวังของครอบครัว รู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตน ทำตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคมอย่างเคร่งครัด เลียนแบบหรือคล้อยตาม

บุคคลในกลุ่มเพื่อปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของสังคม รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา

ระดับที่ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ เป็นระดับที่นักเรียนต้องตัดสินใจข้อขัดแย้งต่าง ๆ ด้วยการนำมาพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบด้วยตนเอง เมื่อพิจารณาแล้วว่าสิ่งใดสำคัญมากกว่ากันก็จะนำมาปฏิบัติตามนั้น ไม่ทำตนให้ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เคารพตนเองและควบคุมตนเองได้ มีหลักการที่ถูกต้องของตนเองและอยู่นอกเหนือจากกฎเกณฑ์ของสังคม

2. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ซึ่งมีผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นความปรารถนาของบุคคลที่ต้องการจะไปถึงจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยแรงจูงใจนั้นเป็นตัวกำหนดให้บุคคลมีความทะเยอทะยาน และมีความพยายาม

2.2 ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการคิด การควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้กระทำตามกฎ ระเบียบของสังคม โดยไม่ได้ถูกบังคับแต่อย่างใด

2.3 ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยใช้ความละเอียดรอบคอบ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายนั้น ๆ เมื่อมีข้อผิดพลาดก็พร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

3. ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียน โดยการให้คำแนะนำสั่งสอน ให้ความช่วยเหลือ ให้ความรักความอบอุ่น ตอบสนองความต้องการทางกายและใจ เพื่อให้นักเรียนเจริญเติบโต และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 แบบคือ

3.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการปฏิบัติจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองโดยมีความรู้สึกว่าจะตนไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ถูกบังคับให้ทำตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ต้องอยู่ในระเบียบวินัย ไม่รับฟังเหตุผล ก้าวก้าวเรื่องส่วนตัว ถูกควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการกระทำที่ตนต้องการ

3.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการปฏิบัติจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง โดยมีความรู้สึกว่าจะตนได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ได้รับความรักความอบอุ่น รับฟังเหตุผลยอมรับความสามารถและความคิดเห็น ให้ความสำคัญร่วมมือตามโอกาสอันสมควร

3.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการปฏิบัติจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง โดยมีความรู้สึกว่าจะตนเองไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ถูกปล่อยปละละเลยให้ทำอะไรตามใจ และไม่สนใจว่าลูกทำอะไรอยู่ที่ไหน อย่างไร ไม่ได้รับการ

สนับสนุนหรือคำแนะนำจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ไม่ได้รับความอบอุ่นและชอบใช้อารมณ์

4. คำนำนั้หนักความสำคัญ (Beta Weight) ของปัจจัยที่ศึกษา หมายถึง ค่าที่บอกให้ทราบว่าน้ำหนักของปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดู ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์มากน้อยเพียงใด การวิจัยครั้งนี้จะคำนวณหาค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) และในรูปคะแนนดิบ (b)

5. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีคุณวุฒิตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปทางด้านการวัดผลทางการศึกษา หรือด้านจิตวิทยา ที่มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์

สมมติฐานของการวิจัย

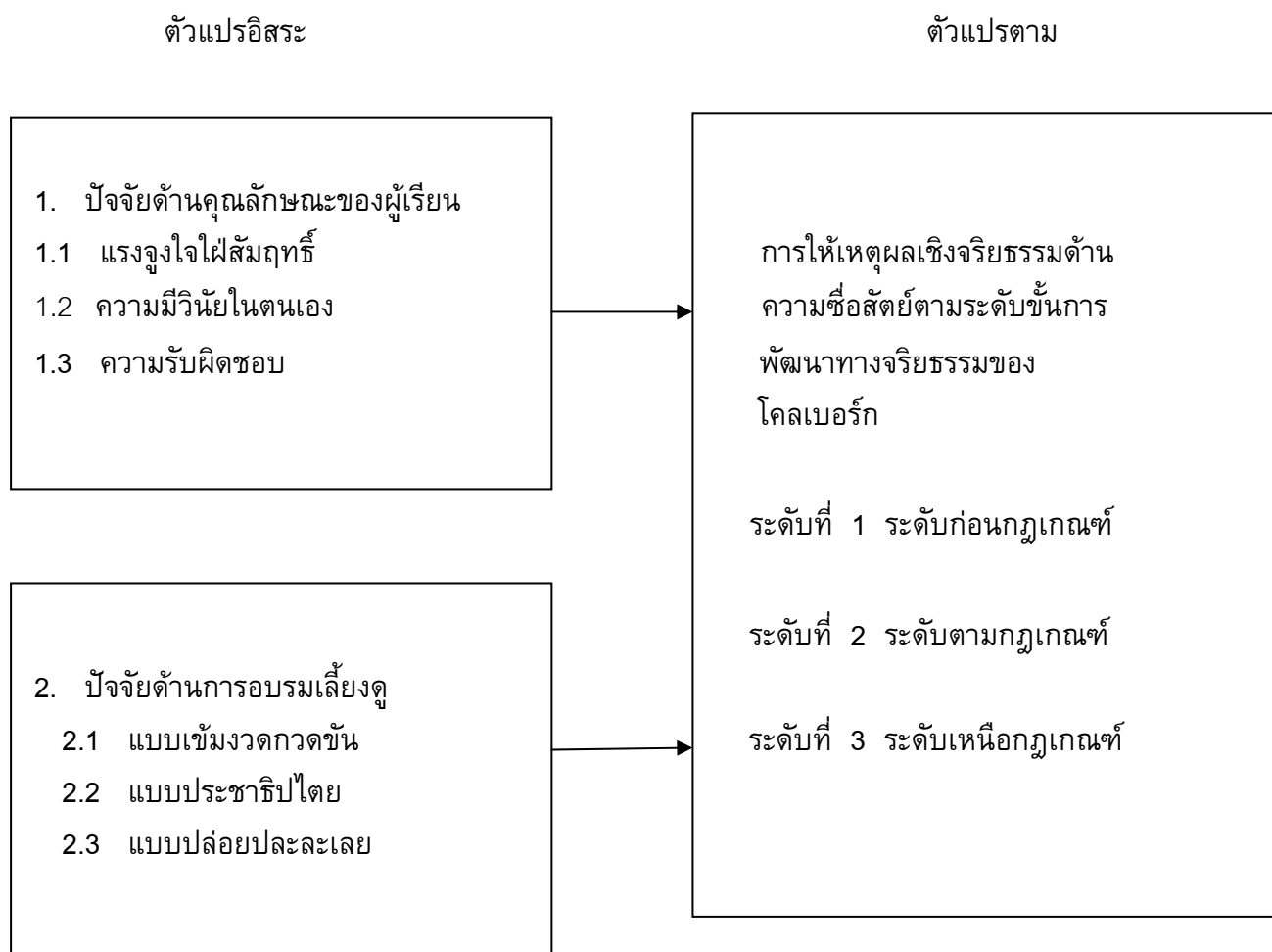
1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน และการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร

2. มีปัจจัยอย่างน้อยหนึ่งด้านที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์นั้น ความซื่อสัตย์เป็นจริยธรรมด้านหนึ่งที่มีพัฒนาการมาตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งในแต่ละระดับขั้นของพัฒนาการทางจริยธรรมนั้นแตกต่างกัน การจะบรรลุนิติภาวะเชิงจริยธรรมของบุคคลนั้น จะแสดงออกในรูปการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมได้อย่างเด่นชัดที่สุด ดังที่โคลเบอร์กได้กล่าวไว้ว่า เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่ได้อยู่ที่การประเมินค่าว่า ดี หรือ เลว แต่อยู่ที่การให้เหตุผล ซึ่งโคลเบอร์กได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับ 6 ขั้น มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน และจากการศึกษาพบว่า จะพบว่าการวัดความซื่อสัตย์นั้นใช้หลักการเกี่ยวกับการวัดจริยธรรม พบว่า มีปัจจัยหลาย ๆ ด้านที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ และการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ด้วย

ดังนั้นกรอบแนวคิดในการวิจัยนี้ จึงได้แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรปัจจัยต่าง ๆ ในลักษณะของตัวแปรที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ โดยได้แบ่งตัวแปรอิสระออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ประกอบด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูซึ่งประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดู 3 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
 - 1.1 ความหมายของจริยธรรม
 - 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม
 - 1.3 ลักษณะทางจริยธรรม
 - 1.3 ความสำคัญของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์
 - 2.1 ความหมายของความซื่อสัตย์
 - 2.2 ลักษณะพฤติกรรมของความซื่อสัตย์
 - 2.3 ประเภทของความซื่อสัตย์
 - 2.4 การวัดความซื่อสัตย์
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ศึกษา
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 3.1.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 3.1.2 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 3.1.3 ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 3.1.4 การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 3.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเอง
 - 3.2.1 ความหมายของวินัยในตนเอง
 - 3.2.2 ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง
 - 3.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ
 - 3.3.1 ความหมายของความรับผิดชอบ
 - 3.3.2 ประเภทและพฤติกรรมของผู้มีความรับผิดชอบ
 - 3.3.3 ความสำคัญของความรับผิดชอบ
 - 3.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู
 - 3.4.1 ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู
 - 3.4.2 ลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาพหุสัมพันธ์ Multicollinearity

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ และปัจจัยที่ศึกษา

5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

5.2 งานวิจัยในประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

1.1 ความหมายของจริยธรรม

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ (2531: 135) ได้ให้ความหมายของจริยธรรมในฐานะเป็นคำนามว่า หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม หรือกฎศีลธรรม

กรมวิชาการ (2523 : 8) กล่าวว่า จริยธรรม คือ การกระทำทั้งกาย วาจา และใจที่ดีงาม เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม

สาโรช บัวศรี (2522 : 18) กล่าวว่า จริยธรรม คือ แนวทางในการประพฤติเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างร่มเย็นในสังคม

พนัส หันนาคินทร์ (2523 : 48) กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติอันพึงปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองขึ้นในสังคม การที่จะปฏิบัติให้เป็นไปเช่นนี้ได้ ผู้ปฏิบัติต้องรู้จักว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด ดังนั้นการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมจึงต้องประกอบกันทั้งความรู้สึทางจิตใจและการปฏิบัติทางกายจนสอดคล้องกับความรูสึกทางจิต

บุญลักษณ์ อึ้งชัยพงษ์ (2536 : 25) กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึง แนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่ดีงามและถูกต้อง ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติทั้งกาย วาจา ใจ ในสิ่งที่ดีงาม ที่ควรปฏิบัติต่อตนเอง และผู้อื่น

1.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรม

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์

เพียเจต์ ได้ศึกษาจริยธรรมของเด็กในระดับอายุต่าง ๆ และได้อธิบายว่า จริยธรรมแฝงอยู่ตามกฎเกณฑ์ ระเบียบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเล่นต่าง ๆ ของเด็ก ซึ่งก็จะมีกฎเกณฑ์ที่เป็นข้อบังคับเป็นระบบซับซ้อนแฝงอยู่ในการเล่นนั้น ๆ ดังนั้น เขาจึงได้ข้อสังเกตในการเล่นของเด็กว่า กฎเกณฑ์การเล่นนั้นมีปรากฏการณ์ที่ควรศึกษา 2 ประการ คือ

1. การฝึกหัดตามกฎเกณฑ์ หรือระยะเวลาที่เด็กยึดถือปฏิบัติตามกฎเกณฑ์จากภายนอก (Heteronomous) อยู่ในช่วงอายุ 8 ปี ซึ่งเป็นระยะที่พ่อแม่ ผู้ใหญ่มีอิทธิพลต่อ

จริยธรรมของเด็กอย่างเด่นชัด เด็กจะยึดถือกฎเกณฑ์ตายตัว ผิดเป็นผิด ถ้าทำผิดก็ต้องได้รับโทษโดยไม่ต้องคำนึงถึงแรงจูงใจหรือเหตุแห่งการกระทำนั้น

2. ความสำนึกในกฎเกณฑ์ หรือระยะที่เด็กมีกฎเกณฑ์ของตนเอง (Autonomous) ระยะนี้เป็นระยะที่จริยธรรมของเด็กพัฒนาขึ้นสู่ระดับที่มีความคิดความเห็นเป็นของตนเองเด็กจะมีจริยธรรมในลักษณะที่คำนึงถึงถึงความยุติธรรมและพิจารณาถึงเหตุผลของการกระทำนั้นด้วย นอกจากนี้ เพียเจต์ ยังได้เสนอแนวคิดที่ว่า การที่เด็กเปลี่ยนการรับรู้กฎเกณฑ์ที่ตายตัวจากอิทธิพลภายนอก มาเป็นกฎเกณฑ์ของตนเองที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อื่น เนื่องจากพัฒนาการทางสติปัญญา อายุ และการมีสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนเมื่อพัฒนาการขึ้นอยู่กับการพัฒนาการทางสติปัญญาได้ถึงขั้นสูงสุด (Formal Operation) เมื่อประมาณ 8-10 ปี ฉะนั้น พัฒนาการทางด้านจริยธรรมของเด็กจึงบรรลุขั้นสูงสุดเมื่ออายุประมาณ 8-10 ปีเช่นเดียวกัน

2. ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก

ลอว์เรนซ์ โคลเบอร์ก เชื่อว่า การบรรลุนิติภาวะเชิงจริยธรรมของบุคคลนั้น จะแสดงออกในทางการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมได้อย่างเด่นชัดที่สุด เนื่องจากเหตุผลเชิงจริยธรรมไม่ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ของสังคมใดสังคมหนึ่งโดยเฉพาะ เพราะเหตุผลเชิงจริยธรรมมิใช่การประเมินค่าการกระทำไปในทำนองที่ว่า “ดี” หรือ “เลว” แต่จะเป็นการใช้เหตุผลที่ลึกซึ้งยากแก่การเข้าใจยิ่งขึ้นไปตามลำดับ เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นสูงสุดคือ ขั้นที่หกของโคลเบอร์กตรงกับสิ่งที่นักปราชญ์ยอมรับว่าเป็นเหตุผลเชิงจริยธรรมที่บริสุทธิ์ มิได้เจือเหตุผลประเภทอื่น ๆ เลย ฉะนั้น เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นสูงสุดจึงมีลักษณะเป็นเหตุผลสากลกว้างขวาง ไม่ขัดแย้งกัน และมีรากฐานจากความรู้ไม่เข้าข้างตนเองและเป็นอุดมคติ

โคลเบอร์กได้จำแนกพัฒนาการทางจริยธรรมออกเป็น 3 ระดับ มี 6 ขั้น มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ดังนี้ (Kohlberg, 1969 :405)

ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (Pre-Conventional Level) หมายถึง การตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ไม่คำนึงถึงผู้อื่น ในระดับนี้บุคคลจะขึ้นอยู่กับผู้ที่มิอำนาจเหนือตน ระดับนี้จะพบในเด็ก 2-10 ปี โดยแบ่งเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นหลักการหลบหลีกมิให้ตนเองถูกลงโทษ บุคคลจะเลือกกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ตนเองถูกลงโทษทางกาย จะยอมทำตามคำสั่งผู้มีอำนาจเหนือตนโดยไม่มีเงื่อนไข ไม่พิจารณาถึงความหมายในคุณค่าของมนุษย์ เช่น ไม่กล้ายกยอกทรัพย์เพราะกลัวถูกตำรวจจับ หรือไม่กล้าหนีเรียนเพราะกลัวถูกครูตักเตือน เป็นต้น ในขั้นนี้พบในเด็กอายุ 2-7 ปี

ขั้นที่ 2 ในหลักการแสวงหารางวัล เป็นขั้นที่บุคคลเลือกกระทำในสิ่งที่จะนำความพอใจมาให้ตนเองเท่านั้น ต้องการแลกเปลี่ยนจากสิ่งที่ตนกระทำโดยมุ่งการตอบแทนทางกายและวัตถุมากกว่านามธรรม และไม่คำนึงถึงความถูกต้องของสังคม พบในเด็กที่มีอายุ 7-10 ปี

ระดับที่ 2 ระดับตามกฎเกณฑ์ (Conventional Level) ในระดับนี้บุคคลจะกระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อย ๆ ของตน เช่น ทำตามความคาดหวังของครอบครัว กลุ่มเชื้อชาติ หรือทำตามกฎหมายศาสนา บุคคลจะเลียนแบบหรือคล้อยตามบุคคลในกลุ่มเพื่อปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของสังคม แต่ไม่คำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นในขณะนั้น และผลที่ตามมาภายหลัง ในระดับนี้บุคคลยังต้องการความควบคุมจากภายนอกอยู่ แต่ยังไม่ถึงจิตใจของผู้อื่นด้วย รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา พบในผู้ที่มีอายุ 10 -16 ปี ระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ

ชั้นที่ 3 ชั้นใช้หลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ บุคคลยังไม่เห็นตัวของตัวเอง ชอบทำตามคำแนะนำของผู้อื่นเพื่อคงไว้ซึ่งสัมพันธภาพอันดี พบในวัยรุ่นตอนต้น 10 -13 ปี

ชั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่ของสังคม ในชั้นนี้บุคคลมีความรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตน ในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งของสังคม จึงถือว่าหน้าที่ที่ทำตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สังคมของตนกำหนดหรือคาดหวังอย่างเคร่งครัด พบในผู้ที่มีอายุ 13 -16 ปี

ระดับที่ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Post Conventional Level) เป็นระดับที่ต้องตัดสินใจขัดแย้งต่าง ๆ ด้วยการนำมาพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบด้วยตนเอง เพื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าสิ่งใดสำคัญมากกว่ากันก็จะนำมาปฏิบัติตามนั้น มีหลักการของตนเองที่ถูกต้องและหลุดพ้นจากกฎเกณฑ์ของสังคม ระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ

ชั้นที่ 5 ชั้นใช้หลักการทำตามข้อตกลงของสังคมและคำมั่นสัญญา บุคคลจะเห็นความสำคัญของชนหมู่มาก ไม่ทำตนให้ละเมิดผู้อื่น สามารถควบคุมตนเองได้ เคารพตนเอง สามารถให้รางวัลและเคารพตนเองได้ เช่น เกิดความละเอียดใจหรือภาคภูมิใจในการกระทำของตนเอง โดยไม่เกี่ยวข้องจากการควบคุมภายนอกหรือบุคคลอื่นมีพฤติกรรมที่ถูกต้อง เป็นไปตามค่านิยมส่วนตัว ผสมผสานมาตรฐานการยอมรับจากสังคม ถือว่ากฎเกณฑ์ต่าง ๆ อาจเปลี่ยนแปลงได้โดยพิจารณาถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นส่วนใหญ่ พบในบุคคลที่มีอายุ 16 ปีขึ้นไป ได้แก่วัยรุ่นตอนต้นและผู้ใหญ่

ชั้นที่ 6 ชั้นยึดหลักอุดมคติสากล เป็นจริยธรรมขั้นสูงสุด แสดงถึงการมีความรู้สากลนอกเหนือจากกฎเกณฑ์ในสังคมของตน และมีความยืดหยุ่นทางจริยธรรมเพื่อจุดมุ่งหมายในอันปลาย อันเป็นอุดมคติที่ยิ่งใหญ่ เคารพในความเป็นมนุษย์ของแต่ละคน และความเกรงกลัวต่อบาปเป็นคติประจำใจ

โคลเบอร์กเชื่อว่าการพัฒนาทางจริยธรรมนั้น ไม่ใช่การรับรู้จากการพร่ำสอนของผู้อื่นโดยตรง แต่เป็นการผสมผสานระหว่างความรู้เกี่ยวกับบทบาทของตนเองต่อผู้อื่น และบทบาทของผู้อื่นด้วย รวมทั้งข้อเรียกร้องและกฎเกณฑ์ของกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งอาจจะขัดแย้งกัน ไม่ว่าบุคคลจะอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใดก็ตาม การพัฒนาทางด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมนั้น เป็นไปตามขั้นที่หนึ่งผ่านไปแต่ละขั้นจนถึงขั้นที่หก บุคคลจะพัฒนาข้ามขั้นไม่ได้ เพราะการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมจะพัฒนาจากขั้นที่ต่ำอยู่ก่อนแล้ว ต่อมา บุคคลได้รับประสบการณ์ทางสังคมใหม่ ๆ หรือสามารถเข้าใจความหมายของประสบการณ์เก่า ๆ ได้ดีขึ้น จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและเหตุผล ทำให้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นสูงขึ้นไปอีก

ส่วนเหตุผลในขั้นที่ต่ำกว่าก็จะใช้น้อยลงทุกที และถูกละทิ้งไปในที่สุด

3. ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมของดวงเดือน พันธุมนาวิน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2539 : 2-4) ได้อธิบายว่า คนที่พฤติกรรมของคนดีและคนเก่งนั้นมีลักษณะสำคัญทางจิตใจที่สำคัญ 5 ประการ โดยทฤษฎีนี้เปรียบเทียบพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนดี และคนเก่งเหมือนผลไม้บนต้น เช่น ผลมะม่วง การที่จะได้มะม่วงผลตกผลใหญ่ หวานอร่อยนั้น ลำต้นและรากต้องสมบูรณ์ โดยทำการเปรียบเทียบลักษณะทางจิตใจ 5 ประการว่าเปรียบเสมือนส่วนลำต้นของต้นไม้อจริยธรรม ซึ่งเป็นสาเหตุของพฤติกรรม คือ

1. ทศนคติ คุณธรรม ค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง คือ มีความพอใจและเห็นความสำคัญของความดีงาม เห็นโทษของความชั่วร้ายต่าง ๆ มีความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมที่ยึดคุณธรรมเป็นหลัก

2. เหตุผลเชิงจริยธรรม หรือการเห็นแก่ผู้อื่น ส่วนรวมประเทศชาติและหลักสากล มากกว่าการเห็นแก่ตัว

3. ลักษณะมุ่งมั่นอนาคตและควบคุมตน สามารถคาดเดาเหตุการณ์ และสามารถควบคุมตนให้สอดคล้องได้อย่างเหมาะสม

4. ความเชื่ออำนาจในตน เชื่อว่าผลที่เกิดขึ้นตนเป็นเพราะการกระทำของตนเอง มากกว่าเกิดจากการความบังเอิญ โชคเคราะห์ หรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ คือเชื่อว่าทำดีได้ดี ทำชั่วจะต้องได้รับโทษ

5. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือความมุ่งมั่นบากบั่น ฝ่าฟันอุปสรรค ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน

ลักษณะทางจิตใจ 5 ประการนี้ หากมีมากในบุคคลใด บุคคลนั้นจะมีพฤติกรรมของคนดีและคนเก่งอย่างสม่ำเสมอ แต่ถ้าขาดลักษณะหลายประการมากเท่าใด บุคคลนั้นก็จะเป็นผู้ที่ไม่สามารถเป็นคนดีและคนเก่งได้มากเท่านั้น

สำหรับลักษณะพื้นฐานทางจิตใจ 3 ประการ ซึ่งเปรียบเสมือนรากสำคัญของต้นไม้อจริยธรรมที่ซ่อนไขหาอาหารเพื่อเลี้ยงลำต้นอย่างเต็มที่ ได้แก่

1. สติปัญญา คือ ความเฉลียวฉลาดเหมาะสมตามอายุ รับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องรู้จักคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็มีความสามารถทางความคิดที่เป็นนามธรรมขั้นสูงได้

2. ประสบการณ์ทางสังคมสูง หมายถึง การเข้าในมนุษย์และสังคมตลอดจนสภาพแวดล้อมทางกายภาพ รู้ว่าการกระทำของตนจะส่งผลกระทบทั้งทางดีและไม่ดีแก่ผู้อื่นอย่างไรบ้าง รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา

3. สุขภาพจิตดี คือ การมีความวิตกกังวลน้อย หรือในปริมาณที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ ฉะนั้น บุคคลที่มีลักษณะทั้ง 3 ประการดังกล่าวในปริมาณสูงเหมาะสมกับอายุจึงจะเป็นผู้มีความพร้อมที่จะพัฒนาลักษณะจิตใจทั้ง 5 ประการที่เป็นลำต้นของต้นไม้อจริยธรรม

2.3 ลักษณะของจริยธรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524: 2-3) ได้แบ่งลักษณะทางจริยธรรมของมนุษย์ออกเป็น 4 ประการ คือ

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ไว้ในสังคมนั้นเกี่ยวกับการกระทำชนิดใดดี ควรกระทำ และการกระทำชนิดใดเลวควรดเว้น ลักษณะพฤติกรรมประเภทใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมมากนักน้อยเพียงใด ความรู้เชิงจริยธรรมหรือความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษา และการพัฒนาทางสติปัญญาของบุคคลด้วย ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางสังคมและศาสนาส่วนใหญ่ เด็กจะเริ่มเรียนรู้ตั้งแต่เกิด โดยในช่วงอายุ 2-10 ปี จะได้รับการปลูกฝังค่านิยมเหล่านี้เป็นพิเศษ

2. ทักษะคิดเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่าง ๆ ว่าตนชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้น ๆ เพียงใด ทักษะคิดเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมากจะสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมนั้น แต่บุคคลบางคนในสถานการณ์ปกติอาจมีทัศนคติต่างไปจากค่านิยมของสังคมก็ได้ ทักษะคิดเชิงจริยธรรมของบุคคลมีความกว้างขวางกว่าความรู้เชิงจริยธรรมของบุคคล เพราะทักษะคิดรวมทั้งความรู้และความรู้สึกเรื่องนั้น ๆ เข้าด้วยกัน ฉะนั้นทักษะคิดเชิงจริยธรรมจึงสามารถใช้ทำนายพฤติกรรมเชิงจริยธรรมได้แม่นยำกว่าการใช้ความรู้สึกเชิงจริยธรรมเพียงอย่างเดียว ทักษะคิดเชิงจริยธรรมของบุคคลนั้นในเวลาหนึ่งยังอาจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้

3. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำหรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลที่กล่าวถึงนี้จะแสดงให้เห็นเหตุจูงใจหรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่าง ๆ ของบุคคล การศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมจะทำให้ทราบว่าบุคคลผู้มีจริยธรรมในระดับแตกต่างกันอาจมีการกระทำที่คล้ายคลึงกันได้ นักทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม คือ เพียเจต์ และโคลเบอร์กได้ใช้อ้างอิงเหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคลเป็นเครื่องแสดงถึงพัฒนาการด้านอื่น ๆ ของบุคคลด้วย คือ พัฒนาการทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมประเภทต่าง ๆ ของบุคคลด้วย

4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบหรือดเว้นการแสดงที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมในสังคมนั้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมซึ่งเป็นการกระทำที่สังคมเห็นชอบและสนับสนุนมีหลายประเภท เช่น การเสียสละเพื่อส่วนรวม การช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก เป็นต้น นอกจากนี้พฤติกรรมเชิงจริยธรรมอีกพวกหนึ่ง คือ พฤติกรรมในสถานการณ์ที่เฝ้าระวัง หรือในสถานการณ์ที่ยั่วให้บุคคลกระทำผิดกฎเกณฑ์เพื่อประโยชน์ส่วนตนบางประการ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมในสถานการณ์ยั่ว เช่น การโกงสิ่งของ เงินทอง หรือคะแนนและการกล่าวเท็จ เป็นต้น ซึ่งอาจรวมเรียกว่าพฤติกรรมที่ไม่ซื่อสัตย์ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่บุคคลให้ความสำคัญมากกว่าทางด้านอื่น ๆ ทั้งนี้ เพราะการกระทำในทางที่ดีและเลวของบุคคลนั้น ส่งผลโดยตรงต่อความผาสุกและความทุกข์

ของสังคม การศึกษาด้านอื่น ๆ ของจริยธรรมจึงเป็นเพียงเพื่อให้เข้าใจและสามารถทำนายพฤติกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ ของบุคคลเท่านั้น

2.4 ความสำคัญของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

ในการดำเนินชีวิตประจำวัน บุคคลจะต้องเผชิญปัญหาให้ขบคิด ตัดสินใจตลอดเวลา ปัญหาบางอย่างตัดสินใจง่ายไม่ต้องใช้เวลานานมากนัก แต่บางปัญหาที่มีความยากซับซ้อน ต้องใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบก่อนที่จะตัดสินใจ บุคคลที่พิจาราสั่งต่าง ๆ ด้วยเหตุผลจะสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ก่อให้เกิดผลดีต่อตนเอง และสังคม

พิชาญ ลำอาจศรี (2527 : 14) กล่าวว่า เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นเหตุผลที่บุคคลใช้ในการตัดสินใจ หรืออยู่เบื้องหลังการตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมต่าง ๆ เมื่อบุคคลใช้เหตุผลจะสามารถวินิจฉัยได้ว่า เป็นเหตุผลขั้นใดตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก (Kohlberg) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำมีลักษณะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง ระดับกลางมีลักษณะยึดความต้องการของกลุ่มคนเป็นหลัก ระดับสูงมีลักษณะยึดความต้องการของตนเองและประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก

ดวงจันทร์ หนูทอง (2533 : 18) เชื่อว่าการสอนจริยธรรมแก่เด็กจะบรรลุเป้าหมายให้เด็กเป็นผู้มีจริยธรรมอย่างแท้จริงนั้น ทำได้เพียงสอนในการตัดสินใจทางจริยธรรมที่ถูกต้อง เพราะหลักทางจริยธรรมเป็นสิ่งที่บุคคลใช้ในการแก้ปัญหาขัดแย้งทางจริยธรรมระหว่างบุคคล เป็นเกณฑ์หรือแนวทางสำหรับความประพฤติเป็นเหตุผลสำหรับการตัดสินใจในการประพฤติปฏิบัติ ความสามารถในการใช้หลักจริยธรรมเรียกว่า ความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งบุคคลอาจมีเหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับที่แตกต่างกันออกไปได้ โคลเบอร์กจึงสนับสนุนให้มีการส่งเสริมพัฒนาการทางจริยธรรมให้สูงขึ้น ทั้งนี้เพราะจริยธรรมขั้นสูงดีกว่าจริยธรรมขั้นต่ำ โดยให้เหตุผลไว้ดังนี้

1. คนให้เหตุผลขั้นสูง สามารถแก้ปัญหาได้ดีกว่าคนที่ให้เหตุผลในขั้นต่ำ
2. คนที่ให้เหตุผลขั้นสูง สามารถมองเห็นความแตกต่าง และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสิ่งต่าง ๆ ได้ เช่น ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างกฎหมายกับความ

ยุติธรรม และมีความสามารถในการคิด หรือเข้าใจหลักการที่เป็นสากล เช่น หลักของความยุติธรรม ได้ดีกว่าคนที่ให้เหตุผลในขั้นต่ำ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับบุคคลทุกคน เพราะเป็นสิ่งที่อยู่เบื้องหลังการพิจารณาตัดสินใจในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งตามปกติบุคคลจะมีความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้นตามวัยและประสบการณ์ที่ได้รับจากสังคม ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าควรที่ทำการศึกษาด้านการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในด้านความซื่อสัตย์ ซึ่งถือว่าเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมาตรฐานการศึกษาข้อหนึ่ง และเป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญในการดำรงชีวิตประจำวัน โดยผู้วิจัยได้ยึดหลักพัฒนาการทาง

จริยธรรมของโคลเบอร์ก ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ 6 ชั้น ตามที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์

2.1 ความหมายของความซื่อสัตย์

โวลเคอร์ (วรรณิ รัชธรรม. 2525 : 13 -14 ; อ้างอิงจาก Volker. 1928 : 170) ได้ให้คำนิยามของความซื่อสัตย์ไว้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความเต็มใจที่จะยอมรับผิดชอบต่อธุรกิจที่ทำกันเป็นกลุ่มและต้องทำให้ดีที่สุดในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

กรมการวัฒนธรรม (2497 : 5 - 6) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง ความซื่อตรง ไม่คดโกง ถ้าแสดงออกทางใจจะเป็นน้ำใสใจจริง ไม่มีเงื่อนไขซ่อนไว้นใจ ทางกายก็เป็นการทำจริง ไม่ใช่ทำดีเพื่อลวงให้คนอื่นติดกับ ทางวาจาคือ พูดจริง พูดคงเส้นคงวา เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจได้และยังอธิบายถึงความซื่อสัตย์สุจริตของบุคคลเป็นข้อ ๆ ว่า

1. ต้องซื่อตรง ไม่คดโกงหรือหลอกลวงเขากิน ประกอบอาชีพในทางสุจริต สิ่งใดทุจริต ผิดศีลธรรม จะต้องเลิกอย่างเด็ดขาด

2. ต้องซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อครอบครัว และต่อมิตรสหาย และต้องมีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ ไม่คิดทรยศ

3. ต้องซื่อสัตย์ในทางที่ถูก โดยเฉพาะทางที่เป็นประโยชน์และดีงามเท่านั้น ถ้าจะเป็นการทำลายประโยชน์ให้เกิดความเสียหายแล้ว ไม่ควรทำอย่างยั้ง เช่นการซื่อสัตย์ต่อบุคคลที่ทำลายชาติ

4. ต้องรักษาคำพูดของตนให้มีคุณค่าน่าเชื่อถือได้ ให้เป็นคนมีวาจาสิทธิ์ พูดว่าจะให้ความช่วยเหลือแก่ใครแล้วต้องเป็นไปตามที่พูดไว้เสมอ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 352) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ไว้ดังนี้ "ซื่อสัตย์" หมายถึง ประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง

ชาลี ลัทธิ (2507 : 5) ได้กล่าวว่า ความซื่อสัตย์นี้เป็นคุณธรรมด้านหนึ่งในจำนวนคุณธรรมทั้งหมดที่แบ่งออกเป็น 10 ด้าน คือ

1. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์
2. คุณธรรมที่มีต่อตนเอง
3. คุณธรรมที่เกี่ยวกับการเรียน
4. คุณธรรมที่มีต่อชุมชน
5. คุณธรรมที่มีต่อครอบครัว
6. คุณธรรมที่เกี่ยวกับอำนาจและกฎข้อบังคับ
7. คุณธรรมที่มีต่อศาสนา
8. คุณธรรมที่มีต่อผู้อื่น
9. คุณธรรมด้านมนุษยธรรม
10. คุณธรรมที่มีต่อประเทศชาติและขนบธรรมเนียมประเพณี

ศรีนาถ สุริยะ (2512 : 46) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ หรือความซื่อตรง เทียบธรรม ยุติธรรม คือ ความจริง ความตรง ความแท้ ความแน่นอน ไม่เป็นความเทียม ความเท็จ และความซื่อตรงนี้หมายถึงความจริงในตัวบุคคล ซึ่งแสดงออกเป็นอริยาสัย และความประพฤติ จำแนกได้ดังนี้

1. ความจริงต่อการทำงาน ตรงต่อเวลาและหน้าที่
2. ความจริงต่อบุคคล คือ มีความสัตย์ต่อมิตร จริงใจต่อผู้ใหญ่และผู้ปกครอง
3. ความจริงต่อความดี ได้แก่ ประพฤติความดีอย่างไรก็ประพฤติจริงอย่างนั้นให้เป็น อริยาสัยงามเสมอ

พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ (2514 : 248 - 249) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ไว้ว่า ซื่อ แปลว่า ไม่คดโกง ซื่อ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Honest ความซื่อ ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Honesty ความซื่อสัตย์ คือ ไม่คดโกงในความสัมพันธ์กับผู้อื่น สัตย์ ในที่นี้มีความหมายไปในทางจงรักภักดี เช่น ถือน้ำพิพัฒน์สัตยา หรือให้คำสัตย์ ตรงกับ Faithful ซื่อตรงต่อหน้าที่ คือ ไม่คดโกงต่อหน้าที่และจงรักภักดีต่อหน้าที่ ส่วนความซื่อสัตย์ สุจริตนั้น เน้นความหมายที่จิตใจ จิตอาจซื่อสัตย์ต่อใจได้ แต่ใจไม่ซื่อสัตย์สุจริต เพราะกระทำผิดศีลธรรม ไม่เป็นการสุจริต ภาษาอังกฤษใช้ Upright ความซื่อสัตย์สุจริตใช้ Integrity

ทวี บุญยเกตุ (2523 : 55 -99) ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความจงรักภักดี ความซื่อตรง การประพฤติอย่างตรงไปตรงมา ไม่มีการหลอกลวง เอาไรต์เอาเปรียบ ซึ่งบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ มักจะเป็นคนที่มีกำลังใจเข้มแข็ง ใจบริสุทธิ์ หนักแน่น รักเกียรติยศชื่อเสียง ไม่เห็นแก่ตนเอง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง จะมีลักษณะของหิริโอตตัปปะ คือ ละอายตัวเอง กระดากตัวเอง ไม่กล้าทำในสิ่งที่ได้ชื่อว่าไม่สุจริต แม้ว่าการกระทำนั้น ๆ ไม่มีใครรู้เห็นก็ตาม เป็นการกระทำเพื่อให้เป็นไปตามที่ตั้งไว้ หรือทำตามคำพูดโดยไม่เหลวไหล
2. ซื่อสัตย์ต่องานที่ตนทำ ได้แก่ ความซื่อตรง เทียบธรรม ไม่มีการเอาไรต์เอาเปรียบ แสวงหาผลประโยชน์ใส่ตนไปในทางที่ไม่ชอบ อันอาจนำความเสียหายมาสู่งานในหน้าที่หรืออาชีพที่ทำอยู่
3. ความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนฝูง จะเป็นคุณสมบัติอันสำคัญยิ่งของเพื่อนที่ดี เพราะคนที่ทำงานร่วมกัน ควรจะมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อกัน ไม่มีการทรยศ ไม่โกง หรือเอาไรต์เอาเปรียบเพื่อน จะต้องมีความรัก ความหวังดี ความสงสาร และความปรารถนาดีต่อเพื่อนด้วย

สุพัตรา สุภาพ (2536 : 70) กล่าวว่า พ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องสร้างความยุติธรรม ความซื่อตรง ความรักให้แก่เด็ก ถ้าพ่อแม่ลำเอียงเด็กจะดื้อ ถ้าพ่อแม่ไม่ซื่อตรงเด็กจะพูดปด ด้วยเหตุนี้ เด็กจะดีหรือไม่ดีจึงขึ้นอยู่กับพ่อแม่ ตลอดจนการเลียนแบบสิ่งแวดล้อมทางสังคม อีกด้วย

อาภา ถนัดช่าง (2524 : 1-8) ได้กล่าวว่า ความซื่อสัตย์เป็นลักษณะที่ตรงไปตรงมา ตามข้อตกลง หรือหลักการที่ตนเชื่อถือ โดยยึดหลักแห่งความยุติธรรมไม่เอาเปรียบผู้อื่น และผู้ที่มีความซื่อสัตย์นี้จะเป็นบุคคลที่ได้รับการสรรเสริญ เป็นที่ไว้วางใจของบุคคลอื่น และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์ (2524 : 22) ได้กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความซื่อตรง ไม่คดโกง ทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและหน้าที่การงาน

อนุวัฒน์ ตั้งสมบุรณ์ (2526 : 16) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง การกระทำหรือความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องการไม่ทุจริต และประพฤติมิชอบ การปฏิบัติตามกฎที่กำหนดไว้ การไม่หลอกลวง การพูดแต่ความจริง และการไม่หาประโยชน์ในทางมิชอบ การมีความยุติธรรม และมีความละเอียดรอบา

กรมวิชาการ (2528 : 8) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า การประพฤติตรง และจริงใจ ไม่คิดทรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวง

สุดใจ ชันทองคำ (2533 : 182) ได้ให้ความหมายว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การกระทำ หรือพฤติกรรมตลอดจนการแสดงความรู้สึกของบุคคลในเรื่อง การพูดความจริง การตรงต่อเวลา การยอมรับผิด การไม่ขโมยของผู้อื่น หรือเอาของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง การประพฤติตนตามข้อตกลง กติกา หรือสัญญาที่ให้ไว้กับตนเองและผู้อื่น

บุญลักษณ์ อึ้งชัยพงษ์ (2536 : 44) กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติอย่างเหมาะสมและตรงต่อความเป็นจริง เช่น ตรงต่อหน้าที่ ตรงต่อคำพูด ตรงต่อกฎเกณฑ์ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

วรวรรณี่ ราชสงฆ์ (2541 : 36) กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติตนอย่างเหมาะสมและตรงความเป็นจริง เช่น ตรงต่อหน้าที่ ตรงต่อคำพูด ตรงต่อกฎเกณฑ์ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

กฤตรินทร์ นิมทองคำ (2544 : 15) ได้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ออกเป็น 3 ประเภท หมายถึง การประพฤติอย่างเหมาะสม มีความซื่อสัตย์ ไม่คดโกง ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อมิตรสหาย และมีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ ไม่คิดทรยศ ประกอบอาชีพในทางสุจริต ไม่ขโมยของผู้อื่น และปฏิบัติตามกฎที่กำหนด

ดาวนภา กิตติสาร (2546 : 8) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติตนอย่างเหมาะสม ไม่คดโกง มีความจริงใจต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อมิตรสหาย และมีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ ไม่คิดทรยศ ประกอบอาชีพในทางสุจริต ไม่ขโมยของผู้อื่นและปฏิบัติตามกฎที่กำหนด เช่น ตรงต่อเวลา พูดแต่ความจริง ละอายต่อบาป ไม่เอาเปรียบ ไม่ทุจริต มีความรับผิดชอบ ยุติธรรม ไม่หลอกลวง ไม่หาผลประโยชน์ในทางมิชอบ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติตนในทางที่ถูกต้อง สุจริต ไม่คิดคดโกง หรือเอาเปรียบผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ต่อครอบครัว ต่อตนเอง และต่อผู้อื่น พูดและกระทำในสิ่งที่ตนชอบและเป็นความจริง มีสัจจะ กล้ายอมรับในสิ่งที่กระทำผิด และมีความละเอียดรอบคอบต่อสิ่งที่กระทำลงไป มีความยุติธรรม ไม่หลอกลวงและหาประโยชน์จากผู้อื่นในทางมิชอบ ตลอดจนปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2.2 ลักษณะของพฤติกรรมความซื่อสัตย์

จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ความซื่อสัตย์ด้วยความจริงใจเป็นลักษณะที่สำคัญของความซื่อสัตย์ของบุคคล แต่ก็มีผู้สรุปลักษณะที่สำคัญของความซื่อสัตย์ที่น่าสนใจ มีดังนี้

ทอมป์สัน (วิวัฒน์ อัคราณิชย์. 2523 : 22 ; อ้างอิงจาก Tompson. 1952) ได้กล่าวถึงลักษณะของความซื่อสัตย์ว่าจะต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 2 อย่าง คือ

1. ระบบนิยาม
2. ความต้องการที่รุนแรงในขณะนั้น

ประเทิน มหาจันทร์ (2510 : 72) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของความซื่อสัตย์ไว้ 3 ประการ ดังนี้ คือ

1. ไม่หาผลประโยชน์ใส่ตนโดยการโกง การหลอกลวงผู้อื่นแม้ว่าการกระทำนั้นจะไม่มีใครเห็นก็ตาม
2. ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตจะต้องเป็นบุคคลที่กล้ารับผิดชอบไม่ว่าการกระทำนั้น จะทำด้วยความจงใจหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ก็ยอมรับในการกระทำของตน ไม่ขัดทอดไปถึงบุคคลอื่น
3. เมื่อให้สัญญาอย่างไร จะต้องทำตามสัญญานั้นโดยไม่บิดพลิ้ว

2.3 ประเภทของความซื่อสัตย์

ทวี บุญเขต (2515 : 55 -59) ได้แบ่งความซื่อสัตย์ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง จะมีลักษณะของหิริโอตตัปปะ ละอายตัวเอง กระดากตัวเอง ไม่กล้าทำในสิ่งที่ได้ชื่อว่าไม่ซื่อสัตย์สุจริต
2. ซื่อสัตย์ต่องานที่ตนทำ ได้แก่ ความซื่อตรง เที่ยงธรรม ไม่มีการเอาเปรียบแสวงหาผลประโยชน์ใส่ตนในทางที่มิชอบ
3. ความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนฝูง จะมีคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของเพื่อนที่ดี เพราะคนที่ทำงานร่วมกัน ควรจะมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อกัน ไม่มีการทรยศ ไม่คดโกง หรือเอารักเอาเปรียบเพื่อน

ศรีนาค สุริยะ (2512 : 46) ได้จำแนกความซื่อสัตย์ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความจริงต่องาน คือ ตรงต่อเวลา และหน้าที่
2. ความจริงต่อบุคคล คือ มีความซื่อสัตย์ต่อมิตร จริงต่อผู้ใหญ่ และผู้ปกครอง

3. ความจริงต่อความดี ประพฤติความจริงอย่างไรก็ประพฤติอย่างนั้นเสมอ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2523 : 147 -148) ได้จำแนกความซื่อสัตย์ไว้ดังนี้

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ควรมีความละเอียดเกรงกลัวต่อการกระทำผิด การไม่พูดปด การไม่คิดโลภในของผู้อื่น ไม่คล้อยตามพวกที่โลภ หรือชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย มั่นคงต่อการกระทำดีของตน ไม่คดโกง

2. ความซื่อสัตย์ต่อบุคคล คือ มีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ต่อมิตร ต่อหัวหน้างาน ต่อผู้มีพระคุณ ลักษณะสำคัญ คือ มีความจริงใจต่อผู้อื่น ไม่ชักชวนผู้อื่นไปในทางเสื่อมเสีย ไม่สอพลอเพื่อหาประโยชน์ส่วนตัว เตือนสติและทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ไม่คิดริษยาถากถางถ่มถุย ไม่ถือเอาของของคนอื่นมาเป็นของตนโดยการลักขโมย

3. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ คือ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนทำ หรือได้รับมอบหมายและทำให้ดีที่สุด ไม่ทอดทิ้งหน้าที่ ไม่ทุจริตคดโกง ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ทำประโยชน์ส่วนตน

4. ความซื่อสัตย์ต่อหมู่คณะ สังคม และประเทศชาติ คือ การรักษาความสัตย์สุจริต ไม่คิดประทุษร้ายต่อหมู่คณะ รักษาความสามัคคี ไม่นำความลับของหมู่คณะ สังคมประเทศชาติไปเปิดเผย ไม่เป็นต้นเหตุให้คนภายนอกมาทำลายหมู่คณะ ไม่คิดทรยศทำลายสถาบันหลักของชาติ ไม่รวมมือกันทำงานใด ๆ ที่ผิดกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2525 : 129 – 131) ได้วิเคราะห์โครงสร้างความซื่อสัตย์ว่า แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก คือ

- 1.1 ไม่สับปลับกลับกลอก
- 1.2 ไม่คล้อยตามพวกที่ชักจูงไปในทางที่เสื่อมเสีย
- 1.3 มั่นคงต่อการกระทำดีของตน
- 1.4 ไม่คดโกง มีความตั้งใจจริง
- 1.5 ประพฤติตนตามที่พูดและที่คิด

2. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงาน พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก

- 2.1 ไม่เอาเวลางานในหน้าที่ไปใช้ทำประโยชน์ส่วนตัว
- 2.2 ไม่ใช้อำนาจหน้าที่ทำประโยชน์ส่วนตัว

3. ความซื่อสัตย์ต่อบุคคล คือ การมีความซื่อตรงต่อผู้อื่น ต่อมิตร ต่อหัวหน้างาน ต่อผู้มีพระคุณ พฤติกรรมที่แสดงออก คือ

- 3.1 ประพฤติตรงไปตรงมาไม่คิดคดต่อผู้อื่น
- 3.2 ไม่ชักชวนไปในทางที่เสื่อมเสีย
- 3.3 ไม่สอพลอเพื่อหาประโยชน์ส่วนตน
- 3.4 ยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ไม่คิดริษยาหรือถากถางถ่มถุย

4. ความซื่อสัตย์ต่อคณะ สังคม และประเทศชาติ พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก คือ ร่วมมือร่วมใจกันทำงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ของตนหรือเอาดีเข้าตน ไม่ร่วมมือกันทำงานใด ๆ ที่ผิดกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับของสังคม หรือหมู่คณะ

2.4 การวัดความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์เป็นจริยธรรมด้านหนึ่ง ดังนั้นการวัดความซื่อสัตย์จะใช้หลักการเดียวกับการวัดจริยธรรม ซึ่งจะมีรูปแบบการวัดทางจริยธรรม (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2542 : 188 -200) ดังนี้

ก. วัดเนื้อหาทางจริยธรรม เนื้อหาความรู้ (Knowledge) ในที่นี้หมายถึงเนื้อหาของจริยธรรมที่สังคมกำหนดไว้ และนำเนื้อหาที่ถือว่าดีงามมาสอนให้ผู้เรียน หรือคนในสังคม ปฏิบัติกัน และเมื่อประพฤติปฏิบัติแล้วจะทำให้สังคมมีความสุข ทั้งตนเองและผู้อื่น สิ่งที่สั่งสอนจึงเป็นเนื้อหาที่ควรรู้ไว้ก่อน การสอนความรู้แบบนี้ โรงเรียนหรือวิทยาลัยจะใช้มากที่สุด เพราะมีเนื้อหาทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องอยู่มาก การสร้างข้อสอบแบบนี้เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข้อสอบอาจเป็นการอธิบาย เติมคำ และเลือกตอบก็ได้ แล้วแต่จุดประสงค์ของการสอบ

ข. วัดความรู้สึกทางจริยธรรม ความรู้สึกเป็นพื้นฐานอันหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจริยธรรมจริง ๆ แล้วเน้นการแสดง การตัดสินใจลงมือกระทำเมื่อพบปัญหาทางจริยธรรม ซึ่งการตัดสินใจนั้น แสดงว่าต้องมีพื้นฐานความรู้สึกมาก่อน ถ้าเรามีจุดประสงค์เพื่อต้องการรู้ความรู้สึกทางจริยธรรมของคนมีมาน้อยเพียงใด ก็สามารถสร้างเครื่องมือวัดดูก่อน ซึ่งสามารถเอาผลของความรู้สึกไปพยากรณ์การแสดงออกทางจริยธรรมได้บ้าง ความรู้สึกทางจริยธรรมบางที่เรียกว่า เจตคติต่อจริยธรรม คือ มีจริยธรรมเป็นเป้า ความรู้สึกต่อเป้าเป็นจริยธรรมเรียกว่า เจตคติต่อจริยธรรมได้เช่นกัน การวัดแบบนี้ใช้วิธีการวัดเจตคติก็ได้ นั่นคือกำหนดเป้าหมายซึ่งเป็นจริยธรรม เช่น ความซื่อสัตย์ แล้วเขียนข้อความแสดงความรู้สึกต่อเป้า อาจใช้วิธีของเทอร์สโตนหรือของลิเกิร์ต หรือของออสกูดก็ได้ สิ่งที่เราควรระวังก็คือ เป้าที่จะวัดว่าเป็นอะไร จะต้องหาข้อความแสดงความรู้สึกต่อเป้าให้มีความเป็นไปได้มากที่สุด ทดลองแล้วถึงจะเหลือคุณภาพมากข้อ

ค. การวัดพฤติกรรมการแสดงออกทางจริยธรรม ด้านนี้เป็นการวัดจริยธรรมให้ตรงจุดที่สุด เพราะจริยธรรมมองในแง่การพิจารณาตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด เมื่อพบสภาพการขัดแย้งทางจริยธรรมขึ้นมา การตัดสินใจจึงต้องใช้ค่านิยมหรือคุณธรรมระดับหนึ่ง แล้วแต่มีโนธรรมหรือจิตสำนึกที่สั่งสมอยู่ในใจคน ๆ นั้น การวัดการกระทำจึงทำได้หลายแบบ

1. การสังเกตพฤติกรรม เป็นการเฝ้ามองอย่างมีจุดหมาย เครื่องมือสำคัญจึงเป็นตาตนเอง ตากับการรับรู้จะต้องมีความเที่ยงตรงสามารถจำแนกพฤติกรรมของผู้ที่ถูกสังเกตได้อย่างดีจะต้องพยายามไม่ให้ผู้ที่ถูกสังเกตรู้ตัว และควรกำหนดระยะเวลาให้เหมาะสมจึงจะดี

2. การสัมภาษณ์ เป็นการพูดคุยกันอย่างมีจุดหมาย เครื่องมือสำคัญจึงเป็นปากแต่

ต้องพูดได้ ถ้าพูดไม่ได้ก็สัมภาษณ์ไม่ได้ จุดมุ่งหมายในที่นี้ คือ ต้องการทราบพฤติกรรมทางจริยธรรมจากผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นมาตรฐานมากขึ้น จึงควรมีข้อคำถามไว้ก่อนและเน้นถามประเด็นที่เราต้องการศึกษา ถ้าผู้ตอบเลียงไปทางอื่นผู้สัมภาษณ์จะพยายามตะล่อมไปสู่จุดมุ่งหมายที่เราต้องการให้ได้ การศึกษาของ โคลเบอร์ก หรือ พ็อร์เจท์ ก็ใช้วิธีการสัมภาษณ์เหมือนกัน โดยใช้คำถามที่มีปัญหาทางจริยธรรมถามผู้ถูกสัมภาษณ์ แล้วรวบรวมผลนำมาวิเคราะห์ในที่สุดจะรู้ว่าเด็กระดับใดมีเหตุผลเชิงจริยธรรมระดับใด ซึ่งเขาเป็นคนจัดประเภทเหตุผลทางจริยธรรมที่ได้จากการสัมภาษณ์จึงได้ทฤษฎีการพัฒนาทางจริยธรรม

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า การวัดความซื่อสัตย์นั้น สามารถทำได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้วัดว่าต้องการวัดความซื่อสัตย์ในด้านใด และเหมาะสมกับบุคคลในระดับใด เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรม

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ศึกษา

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.1.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นความปรารถนาดีอย่างหนึ่งที่อาศัยความพยายามที่จะกระทำสิ่งใด ๆ เพื่อให้ได้ถึงเกณฑ์มาตรฐานที่ดีเยี่ยม จึงได้มีนักการศึกษาและนักจิตวิทยาให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนี้

แมคเคลแลนด์ และคนอื่น ๆ (McClelland and others. 1953 : 110 -113) ผู้มีบทบาทยิ่งในการศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ให้ความหมายว่า เป็นความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี หรือทำให้ดีกว่าบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือมีอุปสรรคขัดขวางจะพยายามฟันฝ่า เมื่อประสบผลสำเร็จจะรู้สึกสบายใจ และมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความล้มเหลว

โยธิน ศันสนยุท (2530 : 155) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ ความปรารถนาที่จะทำให้ได้ดีที่สุดและประสบความสำเร็จ ถ้าเราสามารถตกลงกันได้ว่าใครเป็นคนที่มีความใฝ่ใฝ่สัมฤทธิ์สูงเราย่อมรับรู้บางสิ่งบางอย่างเกี่ยวกับคน ๆ นั้นได้ เช่น เราว่าเขาจะสมัครเป็นอาสาสมัครในกิจกรรมต่าง ๆ เขาจะมีบทบาทมากมายในโรงเรียน เขาพยายามขึ้นเพื่อที่จะได้รับการป้อนกลับสำหรับพฤติกรรมของเขา และเขาถือว่าเป็นความรับผิดชอบของเขาต่อผลที่เกิดขึ้นในกิจกรรมที่เขามีส่วนร่วมกัน ด้วยเหตุผลนี้เป็นที่เชื่อกันว่า ผู้มีความใฝ่ใฝ่สัมฤทธิ์สูงเชื่อว่า เขาจะชนะและสามารถมีอิทธิพลต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ดีกว่านักศึกษาที่มีความใฝ่ใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

สจวร์ต ไคว้ตระกูล (2544 : 123) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรม ที่จะสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานในความเป็นเลิศ (Statement of Excellent) ที่ตนเองตั้งไว้

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2539 : 60) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ แรงจูงใจที่มีอยู่ในตัวบุคคลเป็นแรงผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมการทำงานให้บรรลุถึงความสำเร็จตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตนเองหรือสังคมกำหนดไว้ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นี้มีระดับความแตกต่างกันระหว่างบุคคล เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมความทะเยอทะยาน และพฤติกรรมความพยายามในการทำงานของบุคคลที่มีความแตกต่างกันเพื่อบรรลุผลสำเร็จถึงระดับที่ตนได้ตั้งไว้

มันจนา จงกล (2547 : 8) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาดีที่จะทำในสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยการกระทำนั้นต้องเป็นความพยายาม และมีความอดทนที่จะทำงานดังกล่าวไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นความปรารถนาของบุคคลที่ต้องการจะไปถึงจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยแรงจูงใจนั้นเป็นตัวกำหนดให้บุคคลมีความทะเยอทะยาน และมีความพยายาม

3.1.2 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้มีนักจิตวิทยาหลายท่านให้แนวคิด และสร้างแนวคิดขึ้นมา ดังนี้

เฮอร์แมน (Hermans. 1970 : 62 -75) ได้สร้างแบบสอบถามเพื่อวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยอาศัยหลักการและแนวคิดทฤษฎีไว้ 10 ประการ คือ

1. มีความทะเยอทะยานสูง
2. มีความหวังอย่างมากว่าตนจะประสบความสำเร็จ ถึงแม้ว่าผลการกระทำนั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส
3. ความพยายามไปสู่ฐานะที่ดีขึ้น
4. อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน
5. เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะ จะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ
6. เมื่อรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง และสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว
7. คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก
8. จะเลือกเพื่อนร่วมงานโดยคำนึงถึงความสามารถเป็นอันดับแรก
9. ต้องการให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้อื่น โดยพยายามทำงานของตนให้ดี
10. จะพยายามปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ของตนให้ดีเสมอ

เมอร์เรย์ (ทศพร ประเสริฐสุข. 2541 : 26 ; อ้างอิงจาก Murry. 1938) ได้รวบรวมความต้องการทางจิตของมนุษย์ไว้ 28 ชนิด และในจำนวนนี้มีความต้องการเอาชนะและประสบความสำเร็จรวมอยู่ด้วยเขาจึงเป็นบุคคลแรกที่ได้กล่าวถึงความต้องการผลสัมฤทธิ์ (achievement) ว่าเป็นความต้องการทางจิตที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์ต้องการเป็นผู้มีความสามารถ มีพลังจิต (Will Power) ที่จะเอาชนะอุปสรรค มุ่งมั่นที่จะกระทำในสิ่งที่อยากให้เป็น

ความสำเร็จ

มาสโลว์ (กมลรัตน์ หล้าสูงรัง. 2528 : 223 – 224) กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนล้วนแต่มีความต้องการที่จะตอบสนองให้กับความต้องการของตนเองทั้งสิ้นซึ่งความต้องการของมนุษย์นี้มีความหลากหลายอย่างด้วยกัน มาสโลว์ได้นำความต้องการเหล่านี้มาจัดเรียงลำดับจากความต้องการขั้นต่ำสุดไปหาความต้องการขั้นสูงสุด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน โดยที่มนุษย์จะแสดงความต้องการในขั้นสูง ๆ ถ้าความต้องการในขั้นต้น ๆ ได้รับการตอบสนองเสียก่อน ลำดับขั้นทั้ง 5 ของความต้องการของมาสโลว์ที่เรียงจากความต้องการขั้นต่ำสุดไปหาความต้องการขั้นสูงสุด ได้แก่

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Need) ได้แก่ ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ ฯลฯ
 2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Need) ได้แก่ ความมั่นคง ความอบอุ่น
 3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Need) ได้แก่ ความรักแบบพี่น้อง ความรักเคารพติดตามตา ความรักระหว่างเพศ ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ
 4. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Need) ได้แก่ การได้รับการยกย่องสรรเสริญในสังคม
 5. ความต้องการการยอมรับ ความสามารถของตนเอง (Self-Actualization Need) ได้แก่ การอยากแสดงความสามารถที่มีอยู่สูงสุดของตนเองแก่ผู้อื่นในสังคม ความต้องการความเข้าใจ รวมทั้งความอยากรู้อยากเห็นด้วย
- จากแนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ สรุปได้ว่า ทฤษฎีแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์จะกล่าวถึงความต้องการของมนุษย์ในแต่ละด้าน เช่น ความต้องการทางร่างกาย ความต้องการด้านจิตใจ การยอมรับของสังคม

3.1.3 ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์

กิลฟอร์ด (ประกายทิพย์ พิชัย. 2539 : 14 ; อ้างอิงจาก Guilford. 1959) กล่าวถึงลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ว่าประกอบด้วย

1. ความทะเยอทะยานทั่ว ๆ ไป คือ ความปรารถนาที่จะกระทำกิจกรรมนั้นให้สำเร็จ
2. มีความเพียรพยายาม ได้แก่ ทำงานให้เป็นผลสำเร็จ
3. มีความอดทนเต็มใจที่จะลำบากแม้ยากเพียงใดก็ตาม

พรรณี ข. เจนจิต (2538 : 312) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์สูง และลักษณะของผู้มีแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ไว้ดังนี้

1. ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง
 - 1.1 เป็นผู้ที่มีความมานะบากบั่นพยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่าง ๆ พยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมาย
 - 1.2 เป็นผู้ทำงานมีแผน
 - 1.3 เป็นผู้ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง
2. ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
 - 2.1 เป็นผู้ทำงานแบบไม่มีเป้าหมาย
 - 2.2 ตั้งเป้าหมายในวิถีทางที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว อาจจะตั้งเป้าหมายง่ายหรือยากเกินไป
 - 2.3 ตั้งระดับความคาดหวังไว้ต่ำ

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะเป็นคนที่มีความเพียรพยายาม มีความทะเยอทะยาน เป็นผู้มีความคาดหวังสูง มีความตั้งใจที่จะกระทำในสิ่งที่หวังให้ประสบผลสำเร็จ

3.1.4 การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นพลังทางจิตของบุคคลซึ่งอาจวัดได้หลายวิธี แมคเคลแลนด์ (งามตา วนิทานนท์. 2534 : 340 – 349 ; อ้างอิงจาก McClelland, et al. 1966) ได้วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคลด้วยวิธีการที่เมอร์เรย์เคยใช้ คือแบบทดสอบทีเอที (Thematic Apperception Test ; TAT) ซึ่งเป็นการเล่าเรื่องจากภาพ เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า วิธีการเล่าเรื่องจากภาพ เป็นวิธีการที่บ่งชี้ถึงความแปรเปลี่ยนของสถานการณ์และอารมณ์ของบุคคลได้อย่างฉับไว จึงกลายเป็นปัญหาสำคัญในการใช้วิธีนี้บ่งชี้ถึงปริมาณแรงจูงใจเฉพาะอย่าง ดังนั้นในระยะแรกของการศึกษาปริมาณแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคล แมคเคลแลนด์และคณะ จึงได้ใช้สถานการณ์ที่จัดกระทำขึ้นเองในห้องทดลอง กระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้ถูกศึกษา และศึกษาผลของแรงจูงใจจากเนื้อหาจินตนาการที่บรรยายเกี่ยวกับภาพในแบบทดสอบทีเอทีแต่ละภาพ แมคเคลแลนด์และคณะพัฒนาระบบให้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จากการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของลักษณะจินตนาการใฝ่สัมฤทธิ์ที่บุคคลแสดงออกมาเป็นคำบรรยายได้ สถานการณ์ในการวิจัยเชิงทดลองมากกว่าหนึ่งสถานการณ์ที่จัดกระทำขึ้นอย่างระมัดระวังจนถึงปัจจุบันข้อค้นพบต่าง ๆ เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคลส่วนใหญ่ ได้มาด้วยการวัดแบบนี้ อย่างไรก็ตาม ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (งามตา วนิทานนท์. 2534 : 361 ; อ้างอิงจากดวงเดือน พันธุมนาวินและคณะ. 2530) ได้ตั้งข้อสังเกตว่า การวัดด้วยวิธีการเล่าเรื่องจากภาพในแบบทดสอบทีเอที นั้นสังเกตจากการให้คะแนนในคู่มือของแมคเคลแลนด์และคณะ แล้วเหมาะที่จะใช้วัดกับผู้ถูกศึกษาที่เป็นผู้ใหญ่และมรการศึกษาค่อนข้างดี เพราะคนลักษณะนี้สามารถเขียนเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ได้ค่อนข้างสมบูรณ์และแบบทดสอบทีเอทีนี้สามารถวัดกับผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงได้อย่างละเอียด แต่สำหรับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ค่อนข้าง

ต่ำหรือต่ำมากอาจวัดได้ไม่ละเอียดเท่าที่ควร จึงเป็นไปได้ว่าบุคคลสองกลุ่มหลังนี้จะได้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เท่ากัน

สุพจน์ สิ้นสุวงศ์วัฒน์ (2527 : 31) กล่าวว่า การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นการวัดบุคลิกภาพด้านหนึ่ง ซึ่งการวัดบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่วัดได้ยากเมื่อเปรียบเทียบกับ การวัดสิ่งอื่น ๆ นักจิตวิทยาได้พยายามสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดบุคลิกภาพซึ่งสามารถใช้วัดบุคลิกภาพตามลักษณะที่ต้องการวัด สำหรับการวัดบุคลิกภาพนั้นสามารถวัดได้ 5 วิธี คือ

1. วิธีสังเกต
2. วิธีทดสอบ
3. การประมาณค่า
4. การวิเคราะห์ตัวเอง
5. การสัมภาษณ์

3.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเอง

3.2.1 ความหมายของความมีวินัยในตนเอง

วินัย หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อปฏิบัติ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2535 : 756)

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540 :17) กล่าวว่า ความมีวินัย หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่ช่วยให้สามารถควบคุมตนเอง และปฏิบัติตามระเบียบเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต. 2538 : 12 -13) กล่าวว่า วินัยเป็นการบัญญัติของมนุษย์เป็นการจัดตั้งการสมมติ ได้แก่ การจัดระเบียบความเป็นอยู่และการจัดระเบียบสังคมซึ่งแยกเป็นความหมาย 3 อย่าง คือ

1. การจัดระเบียบ ก็เรียกว่า วินัย
2. ตัวระเบียบระบบ ก็เรียกว่า วินัย
3. การฝึกตนให้อยู่ในระบบระเบียบ ก็เรียกว่า วินัย

ส่วนความหมายของความมีวินัยในตนเองนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้ อิงลิช และอิงลิช (English and English. 1958 : 487) ให้ความหมายว่า ความมีวินัยในตนเอง เป็นลักษณะการนำตนเอง ควบคุมหรือบังคับตนเองโดยอาศัยแรงจูงใจที่สัมพันธ์กับอุดมคติที่บุคคลได้สร้างขึ้นสำหรับตนเองให้เป็นไปตามที่ตั้งใจ

กู๊ด (Good. 1959 : 676) กล่าวว่า วินัยในตนเอง หมายถึง การบังคับควบคุมพฤติกรรมของบุคคล ไม่ใช่การบังคับโดยใช้อำนาจภายนอก หากหมายถึง การบังคับโดยใช้อำนาจภายในของบุคคลนั่นเอง และเป็นอำนาจอันเกิดจากการเรียนรู้หรือการยอมรับคุณค่าอันใดอันหนึ่งที่ทำให้บุคคลสามารถควบคุมบังคับพฤติกรรมของตนได้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524 : 60) ได้ให้ความหมายว่า วินัยแห่งตน หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์หรือความประพฤติของตนให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวัง แม้ว่าจะมีสิ่งเร้าจากภายนอก เช่น บุคคลอื่นหรือสิ่งเร้าภายในตนเอง เช่น อุปสรรค หรือความปรารถนาก็ตามก็ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มุ่งหวังไว้

ภรณ์ คุรุรัตน์ (2537 : 8) ได้ให้ความหมายของความมีวินัยในตนเองว่า เป็นความสามารถในการใช้ความคิด ความรู้สึกที่เกิดจากการเรียนรู้เพื่อควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง

กฤษณี ภูพัฒน์ (2538 : 7) สรุปว่า ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตนเห็นว่ามีค่าทั้งต่อตนเองและผู้อื่น การควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมนั้น เกิดจากความต้องการและความเชื่อหรืออุดมคติของตน โดยไม่ได้เกิดจากการถูกบังคับจากอำนาจภายนอก

เสาวนีย์ ศรีมนตรี (2539 : 50) กล่าวว่า ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง ซึ่งจะต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของสังคม โดยเกิดจากการสำนึกขึ้นมาเอง แม้จะมีสิ่งเร้าจากภายนอก เช่น บุคคลอื่นหรือสิ่งเร้าภายในตนเองเป็นอุปสรรค ก็ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มุ่งหวังไว้

จากความหมายทั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง การกระทำของบุคคลในการประพฤติปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังได้ โดยสำนึกว่าเป็นค่านิยมที่ดีงาม และเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น

ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการคิด การควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้กระทำตามกฎหมาย ระเบียบของสังคม โดยไม่ได้ถูกบังคับแต่อย่างใด

3.2.2 ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง

วินัยเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาเด็กเพราะช่วยเพิ่มความปรารถนาของเด็กให้เต็มรวมทั้งการปรับตัวทางบุคลิกภาพอย่างมีความสุข (Hurlock. 1984 : 393) เนื่องจากวินัย คือ การแสดงซึ่งคุณธรรมต่างๆ มีหลักปัจจัยสำคัญร่วมกันที่ทำให้เกิดพฤติกรรมด้านวินัยในตนเองดังที่นักศึกษาและนักจิตวิทยาได้สรุปลักษณะของบุคคลที่มีวินัยไว้ดังนี้

วิกกินส์ (Wiggins. 1971 : 289) อ้างอิงจากการศึกษาของกอฟ (Gough) ซึ่งศึกษาถึงการควบคุมตนเองหรือความมีวินัยในตนเองพบว่า ผู้มีวินัยในตนเองสูงจะมีลักษณะดังนี้ คือ

1. มีความรับผิดชอบมาก
2. มีความวิตกกังวลน้อย
3. มีความอดทน

4. ประพจน์อย่างมีเหตุผล

วิวาห์วัน มูลสถาน (2523 : 33) สรุปว่าบุคคลที่มีวินัยในตนเองควรมีคุณลักษณะ และพฤติกรรมดังนี้

1. มีความรับผิดชอบ
2. เชื้อมั่นในตนเอง
3. ไม่กังวลใจ
4. มีความตั้งใจจริง
5. มีลักษณะเป็นผู้นำ
6. มีความซื่อสัตย์จริงใจ
7. มีเหตุผล
8. กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ
9. เคารพในสิทธิของผู้อื่น
10. ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม
11. มีความอดทน
12. มีความเชื่ออำนาจภายในตน
13. มีลักษณะมุ่งสู่นาคต

วิวัฒน์ อัสวานิชย์ (2523 : 3) ได้สรุปว่า บุคคลที่มีวินัยในตนเอง จะมีพฤติกรรมที่แสดงออกด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ความเป็นผู้นำ
2. รับผิดชอบต่อ
3. ความอดทน
4. ความไม่กังวล
5. ความเชื่อมั่นในตนเอง
6. ความเห็นใจ ไม่เกรงใจปราศจากเหตุผล
7. ความตั้งใจ
8. ความรู้สึกรับผิดชอบ
9. ความเชื่ออำนาจภายในตนเอง

ดวงใจ เนตรโรจน์ (2527 : 12) ได้สรุปพฤติกรรมของผู้มีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. ความรู้สึกรับผิดชอบ
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง
3. ความอดทน
4. ความเป็นผู้นำ
5. ความซื่อสัตย์

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง คือการกระทำของบุคคลในการประพฤติปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังได้ โดยสำนึกว่าเป็นค่านิยมที่พึงงาม และเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น

3.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ

3.3.1 ความหมายของความรับผิดชอบ

ความหมายของความรับผิดชอบ ได้มีผู้ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้หลายท่าน ดังนี้

ฟังก์และแวกแนลส์ (Funk and Wagnalls, 1961 : 2095) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ว่า คือ การแสดงออกถึงการรับผิดชอบและการกระทำของตนเอง มีความซื่อสัตย์ไว้วางใจได้ สามารถจัดหาเงินและทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังหมายถึงความสามารถในการตอบสนองต่อหน้าที่หรือข้อตกลงที่ได้ตั้งไว้ตามอุดมคติ กฎของศีลธรรม และหลักธรรมอีกด้วย

ยุพา อานันทสิทธิ์ (2515 : 28) ได้ให้นิยามปฏิบัติการความความรู้สึกรับผิดชอบไว้ว่า ความรู้สึกรับผิดชอบคือ บุคลิกลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคล ซึ่งเมื่อปะทะสัมพันธ์กับสถานการณ์หรือบุคคลจะแสดงพฤติกรรมออกมารวม ๆ กันด้วยการทำงานอย่างแข็งขัน บากบั่นไม่ย่อท้อ ต่ออุปสรรคเป็นที่ตั้งใจไว้ได้ มีความปรารถนาที่จะทำให้ดีกว่าเดิม ควบคุมตัวเองได้ มีวินัยในตนเอง เชื้อมั่นในตนเอง คือศักดิ์ศรี ยึดมั่นกฎเกณฑ์

ชำนาญ นิสารัตน์ (2524 : 53) ได้ให้ความหมายว่า ความรับผิดชอบคือการยอมรับรู้และสำนึกในการกระทำของตนเองด้วยความเต็มใจ ไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลร้าย ไม่ว่าจะเป็นกระทำผิดหรือถูก ไม่ปิดความรับผิดชอบให้ผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่เกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติสอดคล้องกับจริยธรรมและหลักเกณฑ์ของสังคมไทยโดยไม่ต้องมีการบังคับควบคุมอย่างเข้มงวดจากผู้อื่น

สุพัตรา สุภาพ (2536 : 9) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การรู้จักหน้าที่ที่ตนจะต้องกระทำต้องปฏิบัติ ไม่คำนึงถึงสิทธิเพียงอย่างเดียว เช่น เป็นนักเรียนมีสิทธิที่จะมาเรียนหนังสือ ความรับผิดชอบของการเป็นนักเรียน คือ ต้องมาเรียนหนังสือสม่ำเสมอ ไม่หนีเรียน ความรับผิดชอบจึงเป็นการกระทำที่พึงกระทำหรือควรกระทำตามสถานภาพของบุคคล

อรทัย โสภากา (2533 : 40) กล่าวถึงความรับผิดชอบว่า หมายถึง การที่บุคคลมีความสนใจ มีความตั้งใจและปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ปฏิบัติงานด้วยความพากเพียรและละเอียดรอบคอบ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับผลในสิ่งที่กระทำลงไปทั้งในด้านผลดีหรือผลเสียด้วยความเต็มใจ ติดตามผลงานที่ทำลงไปแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ไม่ปิดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริตและตรงต่อเวลา

จूरี่รัตน์ นันทย์ทวีกุล (2538 : 24) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะหนึ่งของบุคคลที่แสดงออกในลักษณะการตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ มีความละเอียดรอบคอบ มีการวางแผน มีความขยันหมั่นเพียรอดทน เพื่อให้งานนั้นบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ยอมรับผลการกระทำไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลเสีย และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่ง

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยใช้ความละเอียดรอบคอบ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดหมายหมายนั้น ๆ เมื่อมีข้อผิดพลาดก็พร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

3.3.2 ประเภทและพฤติกรรมของผู้มีความรับผิดชอบ

พิจิตรา พงษ์จินดากร (2525 : 10 –11) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบโดยแบ่งความรับผิดชอบต่อตนเอง และรับผิดชอบต่อสังคม ไว้ดังนี้

ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึงลักษณะดังต่อไปนี้

1. รู้จักระวังรักษาสุขภาพอนามัยให้สมบูรณ์อยู่เสมอ
2. ตั้งใจเล่าเรียนหมั่นใฝ่หาความรู้
3. ประพฤติตนให้เหมาะสม ละเว้นความชั่ว
4. รู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม
5. รู้จักประมาณค่าใช้จ่ายและมีความประหยัด
6. สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ
7. ตรงต่อเวลา
8. สามารถควบคุมตนเองได้
9. พึ่งตนเอง

ความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมือง
2. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว
3. ความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ครู อาจารย์
4. ความรับผิดชอบต่อเพื่อน

กรมสามัญศึกษา (2526 : 68 -92) จำแนกความรับผิดชอบไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียน หมายถึง การที่นักเรียนศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหมาย ด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทน เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจ บทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้าซักถามอาจารย์ให้เข้าใจ เมื่อทำแบบฝึกหัดผิดก็ยอมรับว่าผิดแล้วพยายามปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องด้วยตนเองอยู่เสมอ

2. ความรับผิดชอบต่อสถานศึกษา หมายถึง การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา รักษาผลประโยชน์ เกียรติยศ ชื่อเสียงของสถานศึกษา ช่วยกัน

รักษาความสะอาด ไม่ทะเลาะวิวาทกับเพื่อนนักเรียนโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนตามความสนใจและตามความสามารถของตน

3. ความรับผิดชอบต่อครอบครัว หมายถึง การที่นักเรียนมีความตั้งใจช่วยเหลืองานต่าง ๆ ภายในบ้าน เพื่อแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกันตามความสามารถของตน และรู้จักแสดงความคิดเห็น และปฏิบัติตนเพื่อความสุข และชื่อเสียงของครอบครัว ช่วยกันแก้ปัญหาที่สมาชิกภายในครอบครัวไม่เข้าใจกัน เมื่อมีปัญหาที่ปรึกษาและให้พ่อแม่ทราบปัญหาของตนทุกเรื่อง ช่วยครอบครัวประหยัดไฟฟ้า น้ำ อาหาร สิ่งของเครื่องใช้ในบ้าน

4. ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนและสังคม บำเพ็ญประโยชน์และสร้างสรรค์ความเจริญให้ชุมชนอย่างเต็มความสามารถ ช่วยสอดส่องพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม ให้ความรู้ ความสนุกเพลิดเพลินแก่ประชาชนตามความสามารถของตน ช่วยคิดและแก้ปัญหาต่าง ๆ ของสังคม เช่น ความสกปรก การรักษาสาธารณสุขสมบัติ การเสียภาษี และการรับบริการจากสถานบริการต่าง ๆ ของรัฐ

จากเอกสารที่กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยใช้ความละเอียดรอบคอบเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายนั้น ๆ เมื่อมีข้อผิดพลาดก็พร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2.3.3 ความสำคัญของความรับผิดชอบ

จรรยา สุวรรณทัต และดวงเดือน พันธุมนาวิน (2520 : 28) กล่าวว่าไว้ว่า ความรู้สึกรับผิดชอบเป็นลักษณะของความเป็นพลเมืองที่ดีที่สำคัญอย่างหนึ่งนอกจากความมีวินัยทางสังคม ความเอื้อเฟื้อ มาตรฐานและกฎเกณฑ์ของศาสนาและกฎหมายบ้านเมือง รวมถึงลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว เนื่องจากความรู้สึกรับผิดชอบนี้เป็นลักษณะนิสัยและทัศนคติของบุคคล ซึ่งเป็นเครื่องผลักดันให้ปฏิบัติตนระเบียบ เคารพสิทธิของผู้อื่น ทำตามหน้าที่ของตนและมีความซื่อสัตย์สุจริต คนที่มีความรับผิดชอบนี้เป็นลักษณะที่จะช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น สงบสุข นอกจากนั้นความรับผิดชอบยังเป็นคุณธรรมที่สำคัญในการพัฒนาประเทศด้วย

วรวิทย์ วสันตสารกร (2522 : 175) การขาดความรับผิดชอบเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของปัญหาต่างๆ ในสังคม นอกจากนี้หลักสูตร ปี 2521 ซึ่งมุ่งหวังให้นักเรียนเป็นคนดี มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ ซื่อสัตย์ อดทน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความรับผิดชอบจึงมีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาสังคม

กรมการศาสนา (2525 : 2) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ เป็นคุณลักษณะของคนไทยอย่างหนึ่งที่ต้องปลูกฝังให้กับคนไทยนอกจากความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน ประหยัด เสียสละ ฯลฯ การปลูกฝังให้คนไทยมีสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะความรับผิดชอบเป็นลักษณะของความเป็น

พลเมืองดี เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้สังคมเป็นระเบียบและสงบสุข

อนุวัติ คุณแก้ว (2538 : 52) กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นลักษณะหนึ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะจะทำให้หน้าที่หรืองานที่มอบหมายให้รับผิดชอบประสบความสำเร็จและเสร็จตามที่กำหนด ซึ่งมีผลทำให้เป็นคนที่มีคุณภาพ ดังนั้นหลักสูตรในปัจจุบันจึงกำหนดให้มีการปลูกฝังและพัฒนาให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของความรับผิดชอบ สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นต้องปลูกฝังหรือเสริมสร้างให้กับนักเรียน ทั้งนี้เพราะบุคคลที่มีความรับผิดชอบจะมีความเพียรพยายาม อดทน และตั้งใจทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้เพื่อเกิดความก้าวหน้าต่อตนเองและสังคม

3.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องการอบรมเลี้ยงดู

3.5.1 ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู

นักวิชาการไทยและต่างประเทศได้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูไว้ ดังนี้

ไรท์ (Wright. 1981 : 39) ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูว่า หมายถึง การปฏิบัติของบิดามารดา หรือผู้ปกครองที่มีต่อเด็กใน 4 ด้าน คือ การควบคุม การเป็นตัวอย่างแก่เด็ก การให้รางวัล การลงโทษ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลี้ยงดู มีผลต่อการพัฒนาของเด็กในหลาย ๆ ด้าน

รอลลินส์ และโทมัส (ทวีชัย วิริยะโกศล 2541 : 18 -19 ; อ้างอิงจาก Rollins and Thomas. 1975 : 38 -60) ได้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูบุตรของผู้ปกครองว่า หมายถึง พฤติกรรมที่เห็นชัดเจนที่ผู้ปกครองกระทำต่อบุตร เช่น การชมเชย การยินยอม การให้กำลังใจ การช่วยเหลือ การให้ความร่วมมือ การแสดงออกซึ่งความรักใคร่ที่ผู้ปกครองมีต่อบุตร

มานิต มานิตเจริญ. (2838 : 32) การอบรมเลี้ยงดูเป็นความหมายรวมของคำว่า อบรม และเลี้ยงดู ซึ่งหมายความว่า การให้คำสั่งสอน ชักเยาะ บ่มนิสัย และการอุปถัมภ์ค้ำชู

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528 : 3) กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่ผู้ใกล้ชิดเด็กมีการติดต่อเกี่ยวข้องกับเด็กทั้งด้านความรู้สึกรมณ์ของผู้กระทำ ตลอดจนเป็นทางให้ผู้เลี้ยงดูสามารถจะให้รางวัลลงโทษเด็กและเป็นโอกาสให้เด็กดูการกระทำของผู้เลี้ยงดูตนด้วย

งามตา วนินทานนท์ (2534 :121) ได้กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็นการกระทำในกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมเพื่อขัดเกลาและหล่อหลอมให้สมาชิกใหม่ของสังคมมีลักษณะนิสัยและพฤติกรรมเป็นไปตามที่สังคมปรารถนา

มะลิ อุดมภาพ (2538 : 6) ได้ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูไว้ว่า การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่บิดามารดา หรือผู้ปกครอง ได้ปฏิบัติต่อบุตรทั้งวาจา และกิริยาท่าทางใน

ลักษณะของการอบรมสั่งสอน ดูแลเอาใจใส่ ชี้แนะ ให้อ่านหนังสือ และลงโทษ

สจวร์ต โควตระกุล (2545 : 36) ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่บิดามารดาหรือผู้ที่มีหน้าที่ดูแลเด็กในฐานะที่เป็นบุคคลแรกที่ใกล้ชิดกับเด็กในกระบวนการสังคม ประกิต โดยการวางมาตรฐานตั้งความหวังของพฤติกรรมต่าง ๆ และการให้อ่านหนังสือและโทษ เป็นเครื่องมือช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมตามความคาดหวัง พฤติกรรมที่จะส่งเสริมหรือคัดค้าน ขึ้นอยู่กับปทัสฐานของสังคม

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่บิดามารดา หรือผู้ปกครองปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นกระบวนการสั่งสอน และให้คำแนะนำในสิ่งต่างๆ

3.5.2 ลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู

จากงานวิจัยที่ผ่านมา นักจิตวิทยาได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูออกเป็นหลายรูปแบบ บางประเภทมีลักษณะตรงข้าม และบางประเภทมีลักษณะใกล้เคียงกันจนดูเหมือนว่าเป็นการอบรมเลี้ยงดูประเภทเดียวกัน ดังนั้นการอบรมเลี้ยงดูที่นักจิตวิทยาหลายท่านได้แบ่งไว้ มีลักษณะดังต่อไปนี้

เฮิร์ลอค (Hurlock. 1984 : 402 - 403) ได้แบ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูบุตรที่รู้สึกว่าเป็นบิดามารดาที่ก้าวร้าวเรื่องส่วนตัวของตนเองทำให้ตนเองรู้สึกผิดเมื่อแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมถูกบังคับให้ทำตามความต้องการของบิดามารดา และบิดามารดาใช้คำพูดที่ทำให้ตนเองรู้สึกอับอาย
2. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูบุตรที่รู้สึกว่าเป็นบิดามารดาปฏิบัติต่อตนอย่างยุติธรรม บิดามารดาไม่มีความอดทน ไม่ตามใจและเข้มงวดจนเกินไป ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ให้ความร่วมมือแก่บุตรตามโอกาสอันควร
3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูบุตรที่รู้สึกว่าเป็นตนเองได้รับความเอาใจใส่ตามใจ และไม่ได้รับคำแนะนำช่วยเหลือ เอาใจใส่จากบิดามารดาเท่าที่ควร

งามตา วณิชานนท์ (2534 : 123 - 134) ได้แบ่งวิธีการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 5 มิติ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม การอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองเร็ว และยังได้มีแนวคิดว่าการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบมีความสัมพันธ์กัน

จรรยา สุวรรณทัต (2535 : 212 - 213) ได้กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูว่ามี 2 มิติ คือ ด้านรัก - เป็นศัตรู และด้านควบคุม - การเป็นอิสระ ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูสามารถแบ่งได้หลายวิธีตั้งแต่หน้าหนักแต่ละด้าน เช่น การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีน้ำหนักด้านความอิสระ และด้านรักสูง

มะลิ อุดมภาพ (2538 : 7) ได้แบ่งวิธีการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย โดยวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรหรือเด็กในปกครองวิธีนี้จะทำให้เด็กรู้สึกว่าเขาได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ได้รับความรัก ความอบอุ่น รับฟังเหตุผล ยอมรับความสามารถความคิดเห็นให้มีส่วนร่วมตามโอกาสอันควร

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน โดยวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตร หรือเด็กในปกครองวิธีนี้จะทำให้เด็กรู้สึกว่าเขาไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควรถูกบังคับให้ทำตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ต้องอยู่ในระเบียบวินัย ถูกควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการกระทำที่ตนต้องการ

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย โดยการอบรมเลี้ยงดูบุตร หรือเด็กในปกครองวิธีนี้จะทำให้เด็กมีความรู้สึกว่าเขาไม่ได้รับการเอาใจใส่ ถูกปล่อยให้ทำอะไรตามใจ ไม่ได้รับความอบอุ่น และชอบใช้อารมณ์

นอกจากนี้ รอลลินส์ และโทมัส (ทวีชัย วิริยะโกศล 2541 : 18 -19 ; อ้างอิงจาก Rollins and Thomas 1975 : 38 -60) ยังได้อธิบายสาเหตุของการที่บุตรต้องยอมทำตามคำสั่ง ผู้ปกครอง หรือยอมรับการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองด้วยทฤษฎีอำนาจของผู้ปกครองและการยอมทำตามของบุตร ดังนี้

ทฤษฎีอำนาจของผู้ปกครองและการยอมทำตามบุตร ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดู บุตรของผู้ปกครอง ความพยายามที่จะควบคุมบุตรของผู้ปกครอง และการยอมทำตามของ บุตร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

อำนาจของผู้ปกครอง (Parental power) หมายถึง การที่ผู้ปกครองมีศักยภาพที่จะ บังคับให้บุตรกระทำตามในตรงกันข้ามกับความปรารถนาของบุตร ซึ่งมีอำนาจหลายประเภท จะเป็นประเภทใดนั้น ขึ้นอยู่กับตัวผู้ปกครองว่าสามารถให้คุณหรือโทษแก่บุตรมากน้อยเพียงใด และขึ้นอยู่กับการรับรู้ของบุตรว่า ผู้ปกครองมีสิทธิในการควบคุมความประพฤติของบุตร และ บุตรมีหน้าที่ต้องทำตามอำนาจเพียงใด ดังนั้นความพยายามที่จะควบคุมของผู้ปกครอง (parental control attempt) จึงเป็นพฤติกรรมที่แสดงอย่างชัดเจนของผู้ปกครองที่จะ กำหนดให้บุตรทำตามที่ผู้ปกครองปรารถนาได้ อาทิเช่น การควบคุม คำสั่ง การบัญชา คำแนะนำต่อบุตร ซึ่งพฤติกรรมของผู้ปกครองเกี่ยวกับความพยายามที่จะควบคุมบุตรนี้ ยัง สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การใช้ความรุนแรง เช่น การลงโทษทางร่างกาย หรือไม่ใช้สิ่งของหรือทัศนคติ พิเศษต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงการบังคับสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งผู้ปกครองพยายามจะปกครอง ควบคุมบุตร

2. การใช้เหตุผล ซึ่งเป็นความพยายามที่ผู้ปกครองให้เหตุผล เพื่ออธิบายความ ต้องการของตน เพื่อให้บุตรยอมทำตามด้วยความสมัครใจ หรือการให้รางวัล หรือชมเชย เพื่อให้บุตรมีความยินดีหรือปฏิบัติตามผู้ปกครอง

จากทฤษฎีดังกล่าวสรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูมีหลายรูปแบบแล้วแต่เราจะใช้อะไรเป็นเกณฑ์ การควบคุมบุตรนั้นก็อยู่ในรูปการอบรมเลี้ยงดูด้วย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้การอบรมเลี้ยงดูของ มะลิ อุดมภาพ (2528 : 7) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ด้วยวิธี Multicollinearity

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยวิธี multivariable analysis เช่น multiple regression, multiple logistic regression, Cox's proportional hazard model ซึ่งเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (dependent variable, outcome, Y) 1 ตัวและตัวแปรอิสระ (independent variable, predictor, X) หลายตัวพร้อมกันนั้น มีข้อกำหนดว่าตัวแปรอิสระเหล่านั้นจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่ในทางปฏิบัติจะพบว่า ตัวแปรอิสระอาจมีความสัมพันธ์กันเอง ซึ่งเรียกว่า multicollinearity ถ้าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันมากผลของการเกิด multicollinearity จะมากด้วย

ความหมายของการวิเคราะห์ด้วยวิธี Multicollinearity

ในการวิเคราะห์วิธี multiple linear regression, multiple logistic regression, non-linear regression, COX analysis และวิธีอื่น ๆ ที่เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) กับตัวแปรอิสระหลายตัว ($X_1, X_2, \dots, X_k$) นั้น มีข้อกำหนดว่าตัวแปรอิสระเหล่านั้นจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กัน แต่ในทางปฏิบัติจะพบว่าตัวแปรอิสระมักจะมีมีความสัมพันธ์กันเอง การที่ตัวแปร X มีความสัมพันธ์กันทำให้เกิดปัญหาที่เรียกว่า multicollinearity การเกิดปัญหา multicollinearity จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X) ถ้าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันมาก ปัญหา multicollinearity จะมากด้วย ซึ่งทำให้ผลของการเกิดปัญหา multicollinearity รุนแรงด้วย ในที่นี้จะใช้วิธี multiple logistic regression ในการวิเคราะห์

สำหรับสาเหตุของปัญหา multicollinearity นอกจากเกิดขึ้นเพราะด้วยแปรอิสระที่นำมาใช้มีลักษณะความสัมพันธ์ที่แน่นอนแล้ว ในบางกรณีปัญหานี้อาจเกิดขึ้นเนื่องจากกระบวนการรวบรวมตัวอย่างเชิงสุ่มที่บังเอิญได้ข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันมากก็ได้ กรณีเช่นนี้สามารถป้องกันและแก้ไขได้โดยการสุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่เพียงพอที่จะทำให้มีความน่าเชื่อถือในการใช้งาน หรือเมื่อตรวจพบปัญหา multicollinearity และไม่แน่ใจในเรื่องการสุ่มตัวอย่างผู้วิเคราะห์อาจทำการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมแล้ววิเคราะห์ใหม่

นอกจากนี้ปัญหา multicollinearity นี้จะเกิดขึ้นกับการวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อนที่ใช้รูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ไม่ใช่ความสัมพันธ์เชิงเส้นีเยร์ เช่น ความสัมพันธ์ในรูปพาราโบลา เป็นต้น

วิธีการตรวจสอบปัญหา multicollinearity

วิธีการตรวจสอบปัญหา multicollinearity สามารถทำได้ 2 วิธี คือ

1. ตรวจสอบโดยใช้การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระที่ละคู่ เพื่อพิสูจน์ว่าตัวแปรอิสระคู่ใดมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ สามารถทำได้โดยพิจารณาค่าเมทริกซ์ของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้จากโปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการพิจารณาลักษณะความสัมพันธ์ที่ได้จากเมทริกซ์ของแผนภาพการกระจายของตัวแปรประกอบ

2. ตรวจสอบโดยพิจารณาค่า variance inflation factor (VIF) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่แสดงปัจจัยหรือผลกระทบของตัวแปรอิสระตัวหนึ่งในสมการถดถอยเชิงซ้อนว่าจะมีอิทธิพลต่อค่าความแปรปรวน (variance) ของสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ (b) ต่าง ๆ ในสมการถดถอยเชิงซ้อนมากน้อยเพียงใด โดยทำการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดในสมการถดถอยเชิงซ้อน ถ้าตัวแปรอิสระตัวนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระอื่นมาก ๆ ก็จะมีผลต่อการคำนวณค่า b ของตัวแปรอิสระตัวอื่น ๆ ในสมการถดถอยเชิงซ้อนมาก ทำให้ค่า b เหล่านั้นมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากหรือค่า b มีความแปรปรวนมากนั่นเอง ค่า VIF สามารถคำนวณได้โดยใช้สูตร

$$VIF (X_h) = \frac{1}{1 - R_h^2}$$

โดยที่ R_h^2 หมายถึง ค่า multiple correlation ระหว่าง X_1 กับ X_h ($X_2, X_3, \dots$) ของสมการที่ X_h เป็นตัวแปรตาม (Y) และตัวแปรอิสระที่เหลือในสมการถดถอยเป็นตัวแปรอิสระ (X)

ส่วนการแปลผลนั้นให้พิจารณาค่า VIF มากกว่า 10 เพราะการที่มีค่า VIF สูง จะให้เกิดปัญหาของความสัมพันธ์ดังกล่าว

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์และตัวแปรปัจจัยที่ศึกษา

5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

เบอร์ก (Strang.1958 : 14-15 ; citing Burks .1965) ได้ทำการทดลองนิสิตในกลุ่มที่ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี และกลุ่มที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัว จำนวน 90 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่ปรับตัวได้ดีจะมีอารมณ์ขัน เป็นคนเปิดเผย ซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของโดเฮอร์ตี (Dougherty .1966 : 110) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของการจัดการในการปฏิบัติงานของนักวิทยาศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีความรับผิดชอบสูงจะมีความซื่อสัตย์มาก ซึ่งจะพบในเด็กที่ประสบผลสำเร็จในการเรียน

บลู (Bull. 1969 : 238) ได้ศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กเล็กและเด็กวัยรุ่น ตัวแปรที่ศึกษาคือ อายุ เพศ ระดับสติปัญญา สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และศาสนา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีอายุ 7,9,11,13,15 และ 17 ปี จำนวน 60 คน เป็นชาย 30 คน เป็นหญิง 30 คน จากโรงเรียนที่อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอิงแลนด์ โดยใช้แบบทดสอบวัดจริยธรรมที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ได้แก่ คุณค่าของชีวิต การแลกเปลี่ยน การคดโกง การขโมย การพูดเท็จ ผลการวิจัยพบว่าระดับสติปัญญา เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการทางจริยธรรมมากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วอล์คเกอร์ และเทเลอร์ (Walker and Taylor. 1991 : 264-286) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูกที่มีต่อการพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของลูก ผลการศึกษาพบว่า การอบรมสั่งสอนและการกระทำของพ่อแม่ ทำให้ลูกพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงขึ้นได้

5.2 งานวิจัยในประเทศ

วิเชียร ทองนุช (2521 : 115) ศึกษาความสัมพันธ์ของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับการอบรมเลี้ยงดู ของนักเรียนอายุ 9 -12 ปี ที่กำลังเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 5 จากโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดชลบุรีจำนวน 120 คน พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีผลต่อพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน

เดช วิโย (2522 : 68) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านความคิดให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน พบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน โดยเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย

ชมพูนุท ศรีเสาวลักษณ์ (2530 : 45) ได้ศึกษาการอบรมเลี้ยงดูกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางที่11/7กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในนักเรียนที่มีอายุ 12 และ 14 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในอายุ 16 ปี ไม่พบว่ามีสัมพันธ์กัน และการอบรมเลี้ยงดูแบบไม่ใช้เหตุผลมีความสัมพันธ์ทางลบกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในนักเรียนที่มีอายุ 12 และ 14 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในอายุ 16 ปี ไม่พบว่ามีสัมพันธ์กัน

สุภาวดี สองเมือง (2545 : 98) ได้ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยรวมด้านความซื่อสัตย์ ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความมีเหตุผลและด้านความเสียสละมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อนุศักดิ์ จินดา (2548 : 102) ได้ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมมากที่สุด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รองลงมาคือ การอบรมเลี้ยงดู และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ทิพย์สุดา นิลสินธุ (2523 : 51) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางจริยธรรมกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า เด็กก่อนวัยเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน จะมีพัฒนาการทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะมีจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และแบบปล่อยปละละเลย และเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ จะมีจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

อรพินท์ นาคประดิษฐ์ (2518 : 37) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไปกับความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความอดทนและความรู้จักกาลเทศะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 พบว่า ค่าความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรับผิดชอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สบโชค พูลนวม (2523 : 46) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรูสึกับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความรูสึกับผิดชอบ และความซื่อสัตย์สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน และกลุ่มตัวอย่างที่ระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความรูสึกับผิดชอบและความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

นอกจากนี้ความซื่อสัตย์และความรูสึกับผิดชอบยังมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมธิ์ โพธิพัฒน์ (2523 : 74) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และความซื่อสัตย์ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และความซื่อสัตย์ ต่างก็มีความสัมพันธ์กันในทางบวก เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และความซื่อสัตย์สูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อุบลรัตน์ โพธิโกสม (2523 : 56) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความซื่อสัตย์ และศึกษาเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูและความซื่อสัตย์ของเด็กไทยที่มีความแตกต่างกันทางด้านเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันกับความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูไม่แตกต่างกัน แต่มีความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิวัฒน์ อัครวณิชช์ (2523 : 55) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ และศึกษาเปรียบเทียบวินัยในตนเอง และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย ที่มีความแตกต่างกันทางเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า วินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีวินัยในตนเอง และความซื่อสัตย์สูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กัลยา สุวรรณรอด (2537 : 45) ได้ศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 1,077 คน ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนที่ชัดเจนมีเพียง 6 องค์ประกอบ คือ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา ความเป็นผู้นำและความอดทน มีความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 44.5%

ดาวนภา กิตติสาร (2546 : 72) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความซื่อสัตย์ต่อตนเองและความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเจ้าพระยา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 403 คน ผลการศึกษาพบว่า สหสัมพันธ์คาโนนิคอลระหว่างชุดตัวแปรอิสระด้านความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูประชาธิปไตย กับชุดตัวแปรตามด้านความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .578 และ .371 ตามลำดับ และสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น จะพบว่าการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีส่วนเกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ เมื่อบุคคลมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับที่ต่างกัน จะทำให้มีการกระทำและพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ที่แตกต่างกัน และนอกจากนั้นยังมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลให้บุคคลมีความซื่อสัตย์ในระดับที่แตกต่างกันออกไป ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาตัวแปรดังกล่าวข้างต้นว่ามีตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ เพื่อนำไปพัฒนาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร จำนวน 56 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 3,806 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ซึ่งเลือกวิธีการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two – Stage Random Sampling) มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นที่ 1 สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) และโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling) ดังนี้

- 1.1 กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = .05$) ผู้วิจัยกำหนดความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าเท่ากับ ± 2 ($e = 2$)

- 1.2 คำนวณค่าความแปรปรวนของประชากร ได้มาจากการนำแบบสอบถามวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ซึ่งเป็นตัวแปรตามมีข้อคำถาม 20 ข้อ ให้คะแนนแบบ 1 – 3 ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่อยู่ในกลุ่มประชากรเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง จำนวน 100 คน ผลการประมาณค่าความแปรปรวนได้เท่ากับ 11 จากนั้นผู้วิจัยได้นำค่าความแปรปรวนนี้ไปประมาณค่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

- 1.3 ประมาณค่าขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการสุ่มแบบแบ่งชั้น (มยุรี ศรีชัย. 2538 : 105) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแยกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน ขนาดกลาง 2 โรงเรียน และขนาดเล็ก 7 โรงเรียน

2. จับฉลากเลือกโรงเรียนแต่ละขนาดตามที่ได้ในชั้นที่ 1 และสุ่มจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของแต่ละโรงเรียนมาอย่างละ 50 % เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 350 คน ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนและจำนวนนักเรียน

ขนาดโรงเรียน	โรงเรียน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ใหญ่	วัดบางสะแกใน	139	70
	วัดกระจับพินิจ	160	80
กลาง	วัดเวฬุราชิน	81	41
	กัณฑ์ทาราราม	60	30
เล็ก	วัดประยูรวงศ์	43	22
	วัดขุนจันทร์	31	15
	วัดราชคฤห์	45	22
	วัดบางสะแกนอก	28	14
	วัดประดิษฐาราม	43	22
	วัดบางน้ำชน	20	10
	วัดใหญ่ศรีสุพรรณ	49	24
	รวม	699	350

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 5 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์มีลักษณะเป็น โจทย์สถานการณ์ และมีตัวเลือก 3 คำตอบ จำนวน 20 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีข้อคำถามเป็นการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ไว้ในฉบับเดียวกัน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

ในแบบสอบถามฉบับที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเอง ส่วนฉบับที่ 2-5 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามที่มีอยู่แล้ว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แนวคิดและทฤษฎี และนิยามที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 ซึ่งข้อคำถามที่สร้างขึ้นผู้วิจัยได้เขียนให้ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียน โดยวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
2. ศึกษานิยาม ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
3. เขียนนิยามปฏิบัติการตามทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
4. เขียนข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ เป็นแบบใจหายสถานการณ์และมีตัวเลือก 3 คำตอบ ตามระดับขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก จำนวน 25 ข้อ
5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วส่งคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของรูปแบบและภาษาที่ใช้
6. นำแบบสอบที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นด้านความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องของแบบวัด (IOC) โดยมีกฎเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้	1	คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม
ให้	0	คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามนิยาม
ให้	-1	คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่ตรงกับนิยาม

ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบวัด (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง .33 -1.00 ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .67 ขึ้นไป ซึ่งถือเป็นข้อที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกได้ข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ครั้งที่ 1 กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน เพื่อหาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยหาค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้อที่เหลือทั้งหมด โดยใช้สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

(Pearson product moment correlation) แล้วคัดเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป ผลปรากฏว่ามีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .2113 - .5999

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักเรียนจำนวน 100 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ผลปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่น .8275

9 . จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ที่เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลในการวิจัย

ตัวอย่างแบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้และเลือกคำตอบที่นักเรียนเห็นว่าเหมาะสมที่สุดเพียงคำตอบเดียวโดยทำเครื่องหมาย $\surd$ หน้าข้อความที่เลือก

(0) นักเรียนมาโรงเรียนทันเวลาเช้าแถวทุกวัน เพราะเหตุใด

- 1. เป็นระเบียบที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้ (2)
- 2. เป็นการแสดงความจงรักภักดีต่อชาติ (3)
- 3. กลัวว่าถ้ามาโรงเรียนไม่ทันจะถูกทำโทษ (1)

(00) นักเรียนเก็บกระเป๋าสตางค์ได้ในบริเวณโรงเรียน แล้วจึงนำส่งครูเพราะเหตุใด

- 1. ต้องการให้ครูรู้ว่าเป็นคนดี (1)
- 2. การได้ของคนอื่นเป็นสิ่งที่ไม่ดี (3)
- 3. เห็นใจเจ้าของที่ทำเงินหายว่าจะไม่มีเงินใช้ (2)

เกณฑ์การให้คะแนน

พิจารณาว่า ผู้ตอบเลือกเหตุผลที่แสดงถึงการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับใด จากระดับการพัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก ระดับที่ 1 – 3 โดยตัวเลือกในแต่ละเรื่องนั้นเป็นขั้นตอนในระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ผู้ตอบคนใดเลือกข้อใดก็ได้ คะแนนตรงกับขั้นของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของตัวเลือกนั้นคือ

ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์	กำหนด 1 คะแนน
ระดับที่ 2 ระดับตามกฎเกณฑ์	กำหนด 2 คะแนน
ระดับที่ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์	กำหนด 3 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล

คะแนนเฉลี่ย 2.67 – 3.00 หมายถึง การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 1.34 – 2.66 หมายถึง การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 -1.33 หมายถึง การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ในระดับต่ำ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ของ สุวรินทร์ โรจน์ขจรนภลัย (2547 : 111) มาปรับปรุงข้อคำถามให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 4 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .2167 – .8876 มีค่าความเชื่อมั่น 0.8708 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับใหม่ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .2009 - .4593 และมีค่าความเชื่อมั่น .8982

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
0	ถ้าได้ลงมือทำสิ่งใดแล้วแม้จะเกิดความยุ่งยาก				
00	นักเรียนก็ไม่ท้อถอย				
	นักเรียนจะทำงานที่ตั้งใจไว้จนสุดความสามารถ				

วิธีการตรวจให้คะแนน

1. ข้อความทางบวกมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้านักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง	ประจำ	ให้	4 คะแนน
	บ่อยครั้ง	ให้	3 คะแนน
	บางครั้ง	ให้	2 คะแนน
	ไม่เคย	ให้	1 คะแนน

2. ข้อความทางลบมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง	ประจำ	ให้	1 คะแนน
	บ่อยครั้ง	ให้	2 คะแนน
	บางครั้ง	ให้	3 คะแนน
	ไม่เคย	ให้	4 คะแนน

การแปลความหมายของคะแนน

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่ามากกว่า 3.50 ขึ้นไป แปลว่า นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูง

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่าตั้งแต่ 2.50 – 3.49 แปลว่า นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับค่อนข้างสูง

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่าตั้งแต่ 1.50 – 2.49 แปลว่า นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับค่อนข้างต่ำ

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่าน้อยกว่า 1.50 แปลว่า นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่ำ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความมีวินัยในตนเองของ ถวิล จันทรสว่าง (2545 : 76) มาปรับปรุงข้อคำถามให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 20 ข้อ โดยที่แบบสอบถามฉบับนี้มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .3332 - .5684 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.6531 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับใหม่ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .3385 - .6339 และมีค่าความเชื่อมั่น .6823

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
0	นักเรียนทำงานบ้านทุกอย่างโดยไม่ต้องให้ผู้ปกครองบอกกล่าว				
00	นักเรียนชอบแอบเล่นกับเพื่อน ๆ ในขณะที่เข้าแถว				

วิธีการตรวจให้คะแนน

1. ข้อความทางบวกมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง	ประจำ	ให้	4 คะแนน
	บ่อยครั้ง	ให้	3 คะแนน
	บางครั้ง	ให้	2 คะแนน
	ไม่เคย	ให้	1 คะแนน

2. ข้อความทางลบมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง	ประจำ	ให้	1 คะแนน
	บ่อยครั้ง	ให้	2 คะแนน
	บางครั้ง	ให้	3 คะแนน
	ไม่เคย	ให้	4 คะแนน

การแปลความหมายของคะแนน

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 แปลว่า นักเรียนมีความมีวินัยในตนเองในระดับสูง

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่าตั้งแต่ 2.50 - 3.49 แปลว่า นักเรียนมีความมีวินัยในตนเองในระดับค่อนข้างสูง

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่าตั้งแต่ 1.50-2.49 แปลว่า นักเรียนมีความมีวินัยในตนเองในระดับค่อนข้างต่ำ

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่าน้อยกว่า 1.50 แปลว่า นักเรียนมีความมีวินัยในตนเองในระดับต่ำ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความรับผิดชอบของ ถวิล จันทร์สว่าง (2545 : 75) มาปรับปรุงข้อคำถามให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 20 ข้อ โดยที่แบบสอบถามฉบับนี้มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.3024 - 0.6876 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.8970 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับใหม่ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .4235 - .6012 และมีค่าความเชื่อมั่น .8951

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
0	นักเรียนส่งงานที่ครูมอบหมายตรงตามเวลาทุกครั้ง				
00	เมื่อทำการบ้านไม่ถูกต้อง นักเรียนจะรีบแก้ไขทันที				

วิธีการตรวจให้คะแนน

1. ข้อความทางบวกมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง	ประจำ	ให้	4 คะแนน
	บ่อยครั้ง	ให้	3 คะแนน
	บางครั้ง	ให้	2 คะแนน
	ไม่เคย	ให้	1 คะแนน

2. ข้อความทางลบมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้านักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง	ประจำ	ให้	1 คะแนน
	บ่อยครั้ง	ให้	2 คะแนน
	บางครั้ง	ให้	3 คะแนน
	ไม่เคย	ให้	4 คะแนน

การแปลความหมายของคะแนน

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่ามากกว่า 3.50 แปลว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนในระดับสูง

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่าตั้งแต่ 2.50 – 3.49 แปลว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนในระดับค่อนข้างสูง

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่าตั้งแต่ 1.50 – 2.49 แปลว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนในระดับค่อนข้างต่ำ

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่าน้อยกว่า 1.50 แปลว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนในระดับต่ำ

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู ผู้วิจัยนำแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของ ศิริพันธ์ วรรณกิจ (2545 : 149 – 151) มาปรับปรุงข้อคำถามให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามแต่ละข้อมี 3 ตัวเลือกวัดการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ไว้ในข้อเดียวกัน โดยเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 15 ข้อ โดยที่แบบสอบถามฉบับนี้มีค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .5863 – .7950 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .810
2. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง .7809 – .9618 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .804
3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยมีค่าอำนาจจำแนก(r) อยู่ระหว่าง .5121– 9.849 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .799

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างและนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับใหม่ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ซึ่งได้ผลดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง .2090 – .6535 และค่าความเชื่อมั่น .9025
2. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง .3371 – .6008 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8533
3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยมีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง .5069 – .6569 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .7980

ตัวอย่างแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความและตอบคำถามทุกตัวเลือกในแต่ละข้อ (ทั้ง ก , ข และ ค) ซึ่งแต่ละตัวเลือกจะเป็นตัวแทนของการอบรมเลี้ยงดูแต่ละแบบ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด ผู้ปกครองในที่นี้อาจเป็น พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ลุงป้า น้าอา หรือบุคคลอื่นก็ได้ ที่ให้การดูแลนักเรียนมาเป็นเวลานาน

ข้อ	ข้อความ	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
0	ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไรเมื่อนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับงานที่ครูมอบหมายให้				
	ก.ให้คำปรึกษาและคำอธิบาย(ปร).....				
	ข.ไม่สนใจว่านักเรียนมีปัญหาอะไร (ปล).....				
	ค.ดุด่าโดยหาว่าไม่สนใจเรียน (ข).....				
00	ขณะที่นักเรียนแต่งตัวออกนอกบ้านไปเที่ยว				
	ผู้ปกครองจะทำอย่างไร				
	ก.แนะนำว่าแต่งตัวเช่นไรจึงจะเหมาะสม (ปร)....				
	ข.บังคับให้ใส่ชุดตามที่ผู้ปกครองจัดให้ (ข).....				
	ค.ไม่สนใจว่านักเรียนจะใส่ชุดอะไร (ปล).....				

วิธีการตรวจให้คะแนน

ถ้านักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง	ประจำ	ให้ 4 คะแนน
	บ่อยครั้ง	ให้ 3 คะแนน
	บางครั้ง	ให้ 2 คะแนน
	ไม่เคย	ให้ 1 คะแนน

การแปลความหมายของคะแนน

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่ามากกว่า 3.50 แปลว่า นักเรียนได้รับการปฏิบัติแบบนั้นในระดับสูง

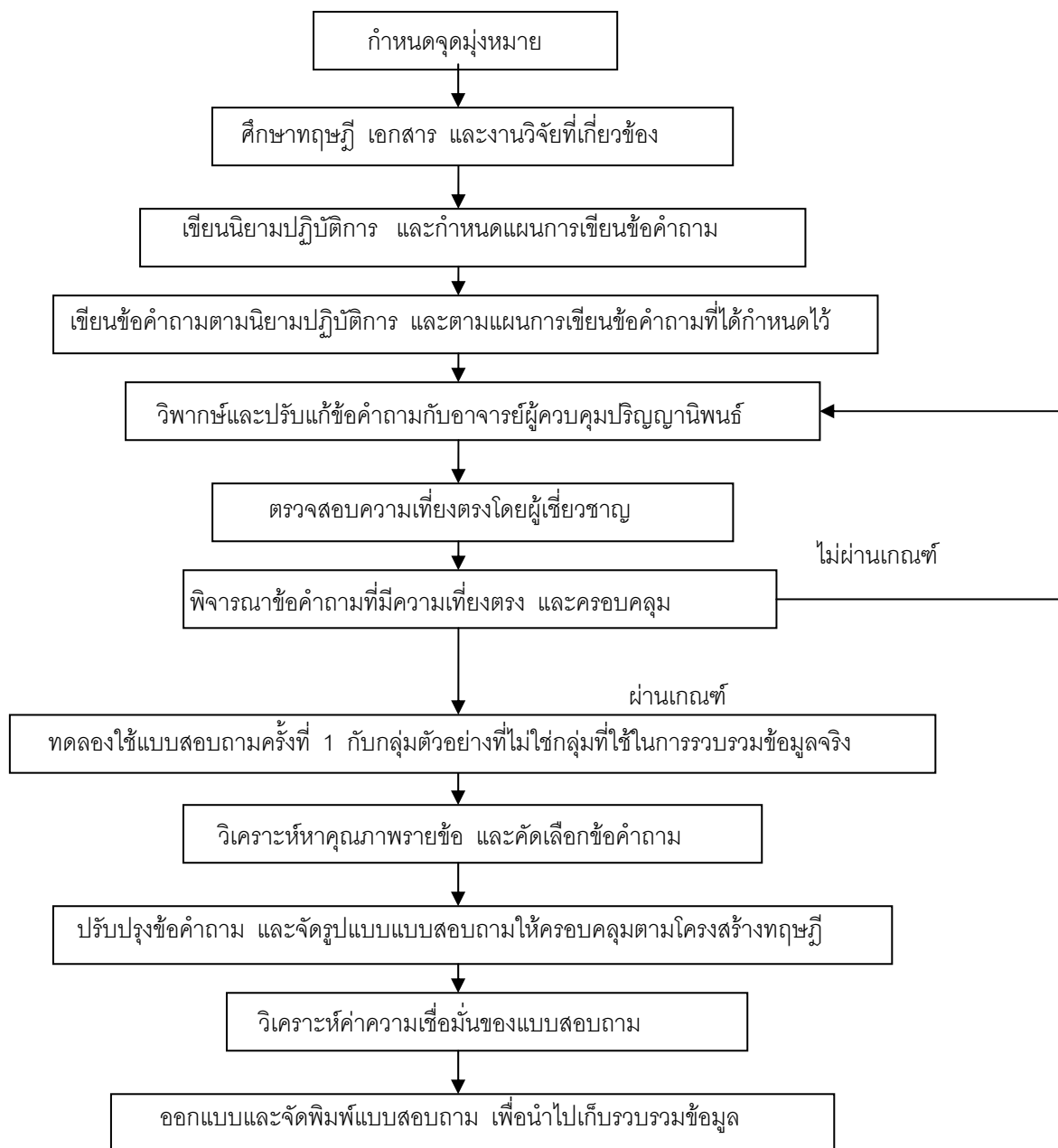
เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่าตั้งแต่ 2.50 – 3.49 แปลว่า นักเรียนได้รับการปฏิบัติแบบนั้นในระดับค่อนข้างสูง

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่าตั้งแต่ 1.50 – 2.49 แปลว่า นักเรียนได้รับการปฏิบัติแบบนั้นในระดับค่อนข้างต่ำ

เมื่อคะแนนเฉลี่ยรายข้อมีค่าน้อยกว่า 1.50 แปลว่า นักเรียนได้รับการปฏิบัติแบบนั้นในระดับต่ำ

วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยวิธีการสร้าง ดังนี้

ภาพประกอบ 2 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถึงผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. เตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
3. นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยไปพบผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง แบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ และแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูซึ่งวัดการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบในฉบับเดียวกัน คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
4. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2551 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551
5. นำแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อทำการวิเคราะห์ค่าทางสถิติ และทดสอบสมมุติฐาน

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยระเบียบวิธีการทางสถิติ มีขั้นตอนดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ กับปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน และด้านการอบรมเลี้ยงดู
2. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยและระหว่างตัวแปรปัจจัยกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ของเพียร์สัน (Pearson product - Moment Correlation Coefficient) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F - test)
3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างแบบสอบถามวัดปัจจัยด้านคุณลักษณะด้านผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดู กับแบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ
4. หาค่าน้ำหนักความสำคัญ (Beta Weight ; β) ของแบบสอบถามวัดปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดู และการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าน้ำหนักโดยทดสอบค่าที (t - test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้ในการประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร โดยใช้สูตรการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ในระดับความเชื่อมั่นที่ .95 (มยุรี ศรีชัย. 2538 : 105)

$$n = \frac{N \sum_{g=1}^k N_g S_g^2}{\frac{N^2 e^2}{Z_{\alpha/2}^2} + \sum_{g=1}^k N_g S_g^2}$$

โดย	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด
	N _g	แทน	จำนวนประชากรแต่ละชั้น
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อน
	S _g ²	แทน	ค่าความแปรปรวนแต่ละชั้น

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยใช้วิธีหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543 : 248)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดย	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้อที่เหลือทั้งหมด โดยใช้สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2545 : 84) ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับ Y
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	X	แทน	คะแนนของข้อคำถามรายข้อ
	Y	แทน	คะแนนผลรวมของข้อที่เหลือทั้งหมด

2.3 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (ลัวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543 : 312)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

โดย	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนข้อที่ i
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
	Σ	แทน	ผลรวมทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน

3.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (X) ค่าความเบี่ยงมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (CV.)

3.2 หาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product Moment Correlation Coefficient) (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2545 : 119)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

โดย	r_{XY}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจาก แบบสอบถามทั้งสองชุด
	ΣX	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนจากแบบสอบถามชุดแรก
	ΣY	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนจากแบบสอบถามชุดที่สอง
	ΣX^2	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละค่าที่ยกกำลังสองจาก แบบสอบถามชุดแรก
	ΣY^2	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละค่าที่ยกกำลังสองจาก แบบสอบถามชุดที่สอง
	ΣXY	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนจาก แบบสอบถามชุดแรกกับชุดที่สอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3.3 ทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้ t – test (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 317 ; อ้างอิงจาก Welkowitz. 1971 : 158)

$$t = \frac{r\sqrt{N-2}}{\sqrt{1-r^2}}, \text{ df} = N - 2$$

โดย	t	แทน	ค่าการแจกแจงแบบที่
	r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3.4 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยคำนวณจากคะแนนของแบบสอบถาม วัดปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดู กับแบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2532 : 133 - 134)

$$R^2_{Y.1,2,\dots,k} = \beta_1 r_{y1} + \beta_2 r_{y2} + \dots + \beta_k r_{yk}$$

โดย	$R^2_{Y.1,2,...,k}$	แทน	กำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
	$\beta_1, \beta_2, ..., \beta_k$	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระตัวที่ 1 ถึง k ในรูปคะแนนมาตรฐาน
	$r_{Y1}, r_{Y2}, ..., r_{Yk}$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระตัวที่ 1 ตามลำดับ
	k	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ

3.5 ทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (บุญชม ศรีสะอาด, 2541 : 163)

$$F = \frac{R^2 / k}{(1 - R^2) / (N - k - 1)} : df_1 = k, df_2 = N - k - 1$$

โดย	F	แทน	ค่าการแจกแจงแบบเอฟ (F – Distribution)
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
	k	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ

3.6 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระ คำนวณโดยใช้สูตร ค่า Score Weight
(b) (Kerlinger & Pedhazur, 1973 : 61)

			$b_j = \beta_j \frac{S_y}{S_j}$
โดย	b_j	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนดิบของตัวแปรอิสระแต่ละตัว
	β_j	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระแต่ละตัว
	S_y	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตัวแปรตาม
	S_j	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตัวแปรอิสระแต่ละตัว

3.7 การทดสอบความมีนัยสำคัญค่าน้ำหนักความสำคัญ โดยใช้สูตร
(บุญชม ศรีสะอาด. 2532 : 161)

$$t_j = \frac{b_j}{SE_{b_j}}$$

โดย	t_j	แทน	ค่าการแจกแจงแบบทีของน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระแต่ละตัว
	b_j	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระแต่ละตัวในรูปคะแนนดิบ
	SE_{b_j}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าน้ำหนัก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการนำเสนอและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

X_1	แทน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
X_2	แทน	ความมีวินัยในตนเอง
X_3	แทน	ความรับผิดชอบ
X_4	แทน	การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
X_5	แทน	การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
X_6	แทน	การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
Y	แทน	การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
k	แทน	คะแนนเต็มทั้งหมดของแบบสอบถาม
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SE_M	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด
r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามและแบบวัด
df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของความแปรปรวน (Sum of Square)
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
b	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยในรูปคะแนนมาตรฐาน
SE_b	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนดิบ
t	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงของที
F	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงของเอฟ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรปัจจัยแต่ละตัวกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และคุณภาพของเครื่องมือวัด
2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัย และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยบางประการกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. คำนำนัยสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และทดสอบนัยสำคัญของค่านำนัยสำคัญของค่านำนัยสำคัญของค่านำนัยสำคัญโดยใช้ค่า(t)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรปัจจัยแต่ละด้านและการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และคุณภาพของเครื่องมือวัด

ตาราง 2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรปัจจัยแต่ละด้านและการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และคุณภาพของเครื่องมือวัด

ตัวแปร	n	K	$\bar{X}$	S	r_u	SE_M	แปลความหมาย
X_1	15	60	38.691	5.160	.682	.275	ค่อนข้างสูง
X_2	20	80	47.162	10.160	.898	.543	ค่อนข้างต่ำ
X_3	20	80	44.634	10.125	.895	.541	ค่อนข้างต่ำ
X_4	15	60	35.517	6.503	.902	.347	ค่อนข้างต่ำ
X_5	15	60	32.840	7.997	.853	.427	ค่อนข้างต่ำ
X_6	15	60	35.054	9.440	.798	.504	ค่อนข้างต่ำ
Y	20	60	51.889	6.193	.827	.331	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามในชุดตัวแปรอิสระที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่า 38.691 ซึ่งอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนแบบสอบถามฉบับอื่น ๆ อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ คะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ซึ่งเป็นตัวแปรตามอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการให้

เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์มีค่าเท่ากับ 6.193 และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรปัจจัยมีค่าอยู่ระหว่าง 5.160 ถึง 10.160

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัย และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดูกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัย และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	Y
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X ₁)	1.000	.204**	.550**	.582**	.568**	.469**	.162**
ความมีวินัยในตนเอง (X ₂)		1.000	.160**	.132**	.209**	.138**	.576**
ความรับผิดชอบ (X ₃)			1.000	.611**	.558**	.539**	.219**
การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (X ₄)				1.000	.659**	.519**	.105**
การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X ₅)					1.000	.608**	.255**
การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (X ₆)						1.000	-.159**
การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ (Y)							1.000

** p < .05

จากตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X₁) ความมีวินัยในตนเอง (X₂) ความรับผิดชอบ (X₃) การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (X₄) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X₅) และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (X₆) กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ (Y) มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .105 ถึง .576

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X₁) ความมีวินัยในตนเอง (X₂) ความรับผิดชอบ (X₃) และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (X₄) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X₅) และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (X₆) มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่า โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .132 ถึง .659 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีค่าสหสัมพันธ์ .659

เนื่องจากตัวแปรปัจจัยทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกค่าในการศึกษาสหสัมพันธ์พหุคูณความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระจะต้องมีค่าไม่สูง หากพบว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระมีค่าสูงเกิน .70 จะทำให้เกิดปัญหาพหุสัมพันธ์ (Multicollinearity) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2537: 89) แต่ผู้วิจัยเห็นว่าตัวแปรปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ดังตาราง

ตาราง 4 แสดงค่า Tolerance และค่า VIF ของการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ตัวแปรปัจจัย	Colinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1)	.557	1.796
ความมีวินัยในตนเอง (X_2)	.942	1.062
ความรับผิดชอบ (X_3)	.520	1.922
การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (X_4)	.450	2.224
การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X_5)	.435	2.299
การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (X_6)	.564	1.722

จากตาราง 6 พบว่าค่า Tolerance มีค่าตั้งแต่ .435 ถึง .942 ซึ่งมีค่าที่เข้าใกล้ 1 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันน้อย และเมื่อพิจารณาค่า VIF มีค่า 1.062 ถึง 2.299 ซึ่งไม่เกิน 10 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กันน้อย (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. 2544 : 308 – 309) ผู้วิจัยจึงนำไปวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณต่อไป

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตาราง 5 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	6	4930.597	821.766	33.333**
Residual	344	8456.057	24.653	
Total	350	13386.654		
R = .607		$R^2 = .368$		

** $p < .05$

จากตาราง 5 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัย ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) ความมีวินัยในตนเอง (X_2) ความรับผิดชอบ (X_3) การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (X_4) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X_5) และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (X_6) กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ (Y) มีค่าเท่ากับ .607 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ (Y) มีค่าเท่ากับ .368 ซึ่งแสดงว่าตัวแปรปัจจัยทั้ง 6 ตัวร่วมกัน อธิบายความแปรปรวนของให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ (Y) ได้ร้อยละ 36.80

4. คำนำนัยสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และทดสอบนัยสำคัญของค่านี้กับความสำคัญโดยใช้สถิติทดสอบ (t-test)

ตาราง 6 คำนำนัยสำคัญของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และทดสอบนัยสำคัญของค่านี้กับความสำคัญโดยใช้สถิติทดสอบ (t-test)

ตัวแปร	b	β	SE _b	t	p
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1)	.028	.046	.035	.792	.429
ความมีวินัยในตนเอง (X_2)	.651	.543	.053	12.275**	.000
ความรับผิดชอบ (X_3)	.091	.149	.036	2.504**	.003
การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (X_4)	.142	.149	.061	2.332**	.020
การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X_5)	.148	.191	.050	2.935**	.004
การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (X_6)	-.009	-.014	.037	-.246	.806

** p < .05

จากตาราง 6 พบว่า คำนำนัยสำคัญของตัวแปรปัจจัย ได้แก่ ความมีวินัยในตนเอง (x_2) ความรับผิดชอบ (X_3) การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (X_4) และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X_5) ส่งผลทางบวกต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย (X_6) ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ (Y) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่าตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงสุดก็คือ ความมีวินัยในตนเอง (X_2) มีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .543 รองลงมา คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X_5) มีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .191 ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน (X_4) และความรับผิดชอบ (X_3) มีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากัน คือ .149

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ ผู้วิจัยนำเสนอสาระสำคัญในภาพรวมของการวิจัยในครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็นบทสรุปย่อการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยชื่อเรื่อง ความมุ่งหมายของการศึกษา ขอบเขตของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากนั้นจะเป็นการนำเสนอการสรุปผลของการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะตามลำดับดังต่อไปนี้

สังเขปความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์และค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ และการอบรมเลี้ยงดู ที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

ขอบเขตของการวิจัยประกอบด้วย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพมหานคร ในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 56 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 3,806 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two - Stage Random Sampling) สุ่มตัวอย่างได้ 11 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียน 350 คน ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูซึ่งแบ่งออกเป็น 3 แบบ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด กวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ส่วนตัวแปรตามได้แก่ การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 5 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง แบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ และแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูซึ่งเป็นแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู 3 แบบไว้ในฉบับเดียวกัน คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด กวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง .6823 ถึง .9025 ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product - Moment Correlation Coefficient) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) และ

วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยใช้ การวิเคราะห์แบบ Stepwise มีการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F - test) test) คำนวณค่าน้ำหนักความสำคัญ (Beta - Weight) และคำนวณหาค่ากำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R^2) และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าน้ำหนัก โดยทดสอบค่าที (t - test) จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง และความรับผิดชอบ และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .607 และมีกำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .368 แสดงว่าปัจจัยทั้ง 6 ตัว ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ได้ ร้อยละ 36.80

2. เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู โดยการวิเคราะห์แบบจัดกลุ่ม พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ความมีวินัยในตนเอง และความรับผิดชอบ ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ และตัวแปรดังกล่าว ร่วมกันพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมได้ร้อยละ 34.44

3. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ส่งผลทางบวกต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์มากที่สุด คือ ความมีวินัยในตนเอง มีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .543 รองลงมา คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .191 ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และความรับผิดชอบ มีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากันคือ .149

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย พบว่าตัวแปรปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้คือ ตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนและการอบรมเลี้ยงดูมีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มกรุงเทพมหานคร อภิปรายได้ว่าความซื่อสัตย์เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการปลูกฝังให้แก่เด็ก ซึ่งความซื่อสัตย์นั้นย่อมมาจากพื้นฐานในตัวเด็กแต่ละคนในแต่ละด้านที่ได้รับการปลูกฝังมา ได้แก่ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ และการอบรมเลี้ยงดู กล่าวคือ การที่เด็กจะมีความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นนั้น ย่อมมาจากการที่เด็กคนนั้นต้องมีวินัยในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของวิวัฒน์ อิศวาณิชย์ (2523 : 75) ที่พบว่า ความมีวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์กันทางบวก ซึ่งแสดงว่า เด็กที่มีความมีวินัยในตนเองสูงจะมีความซื่อสัตย์สูงไปด้วย เช่นเดียวกับตัวแปรความรับผิดชอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาวานา กิตติสาร (2546 : 72) ที่ศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความรับผิดชอบส่งผลซึ่งกันและกันกับความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ส่วนปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี สองเมือง (2546 : 98) ได้ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยรวม มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย

2. เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูในลักษณะตัวแปรกลุ่ม พบว่า มีเพียงปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน คือ ความมีวินัยในตนเอง และความรับผิดชอบ ที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ และตัวแปรทั้งสองร่วมกันพยากรณ์การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ได้ร้อยละ 34.44 อภิปรายได้ว่า การที่ผู้เรียนจะมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งอาจจะไม่ได้เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน

3. คำนำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันส่งผลต่อเหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 2 โดยมีตัวแปรที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์มากที่สุด คือ ความมีวินัยในตนเอง รองลงมาคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบ

ประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และความรับผิดชอบ นั่นคือนักเรียนที่มีความ
 ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
 ประชาธิปไตยและการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน จะส่งผลให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ใน
 ระดับที่สูง ซึ่งสามารถอภิปรายได้ดังนี้

ตัวแปรด้านความมีวินัยในตนเองส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความ
 ซื่อสัตย์สูงที่สุด รองลงมาคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบ
 เข้มงวดกวดขัน และความรับผิดชอบ ซึ่งสาเหตุที่ปัจจัยทั้ง 4 ตัวส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิง
 จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์เนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กที่แตกต่างกันทำให้เด็กมีวินัย
 ในตนเอง และความรับผิดชอบแตกต่างกันไปด้วย เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
 ทำให้เด็กมีวินัยในตนเองสูง และความรับผิดชอบสูง ซึ่งจะส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของเด็ก
 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์สุตา นิลสินธุ (2522 : 51) ที่ศึกษาพบว่า เด็กที่ได้รับการ
 อบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน จะมีพัฒนาการทางจริยธรรมแตกต่างกัน โดยที่เด็กที่ได้รับการอบรม
 เลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะมีจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และ
 แบบปล่อยปละละเลย และงานวิจัยของ วิวัฒน์ อัครวานิชย์ (2523 : 55) ที่ศึกษา
 ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเอง และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย พบว่า วินัยในตนเองกับ
 ความซื่อสัตย์มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ
 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร ทองนุช (2521 : 115) ศึกษาความสัมพันธ์ของการให้
 เหตุผลเชิงจริยธรรมกับการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนอายุ 9 -12 ปี พบว่า การอบรมเลี้ยงดู
 แบบประชาธิปไตยมีผลต่อพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดช วิโย (2522 : 68) ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการ
 ทางด้านความคิดให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
 ต่างกัน พบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน โดย
 เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่รับ
 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดและแบบปล่อยปละละเลย และจากงานวิจัยครั้งนี้ยังพบว่าตัวแปร
 ด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์
 ด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันนั้นมีความ
 ใกล้เคียงกับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จึงทำให้มีผลต่อความซื่อสัตย์เช่นเดียวกัน ซึ่ง
 จากงานวิจัยของอุบลรัตน์ โพธิโกสม (2523 : 56) พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด
 กวดขันกับความซื่อสัตย์ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
 สอดคล้องกับงานวิจัยของทิพย์สุตา นิลสินธุ (2522 : 51) ที่ศึกษาพบว่า เด็กที่ได้รับการ
 อบรมเลี้ยงดูต่างกัน จะมีพัฒนาการทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดย
 เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะมีจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
 แบบลงโทษ และแบบปล่อยปละละเลย และเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ จะมี
 จริยธรรมสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

ตัวแปรด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ที่พบว่าไม่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ทั้งนี้อาจมาจาก ตัวแปรทั้ง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรแต่ละตัวนั้นมีความสัมพันธ์กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ค่อนข้างต่ำ อาจทำให้การศึกษาในครั้งนี้ พบว่าค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรดังกล่าว ไม่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะเป็น 2 ด้านดังนี้คือ

1. ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1.1 การทำวิจัยทำให้ทราบว่า ตัวแปรปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้เรียนได้แก่ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ และตัวแปรปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ดังนั้น ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา จึงควรส่งเสริมและพัฒนาตัวแปรปัจจัยในด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาด้านความซื่อสัตย์ต่อไป ซึ่งแยกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1.1 ด้านครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา

ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ ให้กับนักเรียนตลอดจนสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในเรื่องของความมีวินัยในตนเอง และความรับผิดชอบ

1.1.2 ด้านผู้ปกครอง

ควรอบรมเลี้ยงดูเด็กในลักษณะที่ถูกต้อง มีลักษณะของการอบรมที่มีเหตุผล ให้อิสระทางด้านความคิด การตัดสินใจแก่เด็กในลักษณะของความพอดี และเหมาะสมกับวัยของเด็ก ตลอดจนปลูกฝังคุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง และความรับผิดชอบให้กับเด็กเพื่อให้เกิดพัฒนาการทางด้านดังกล่าวที่ดีต่อไปในอนาคต

2. ด้านการทำวิจัยในครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาตัวแปรปัจจัยด้านอื่น ๆ กับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

2.2 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบความสัมพันธ์ปัจจัยด้านต่าง ๆ กับระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับกลุ่มตัวอย่างในระดับชั้นอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2528). *จิตวิทยาการศึกษาฉบับปรับปรุงใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรมการวัฒนธรรม. (2497). *เอกสารวัฒนธรรม ฉบับที่ 2 แนวทางการศึกษาวัฒนธรรมภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กัณฑ์ประเสริฐ. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมการศาสนา. (2525). *คู่มือการศึกษาจริยธรรมระดับอุดมศึกษา ตอนที่ 2*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ. (2523). *แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย : การประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทย*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- . (2528). *จริยศึกษา*. กรุงเทพฯ : cursa, 2528.
- . (2532). *หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.
- กรมสามัญศึกษา. (2525). *การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา เล่มที่ 1 หลักการและทฤษฎีการปลูกฝังสร้างเสริมจริยธรรม*. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ.
- . (2526). *ชุดการปลูกฝังและสร้างเสริมค่านิยมพื้นฐาน เรื่องความรับผิดชอบ*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด จงเจริญการพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2523). *แนวการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ของโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา*. กรุงเทพฯ :
- . (2529). *คู่มือการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- . (2545). *หนังสือเรียนภาษาไทย ท305 , ท306 ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 3*. กรุงเทพฯ : cursa, กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัลยา สุวรรณรอด. (2537). *การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กฤตรินทร์ นิมทองคำ. (2544). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- กฤษณี ภูพัฒน์. (2538). การศึกษาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ผู้ปกครองใช้ชุดให้
ความรู้แก่ผู้ปกครองส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน
เรื่อง “ขอให้หนูคิดเอง” และผู้ปกครองใช้กิจกรรมตามปกติในชีวิตประจำวัน.
ปริญญาณิพนธ์. กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เกตุวดี กัมพลศิริ. (2546). การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล
และความเกรงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับ
การอบรมเลี้ยงดูต่างแบบกัน. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- แก่นคุณ วิเศษการ. (2539). ผลของกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาการใช้เหตุผล
เชิงจริยธรรมของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์. คณะศึกษาศาสตร์. (การให้คำปรึกษาและแนะแนวการศึกษา).
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2540). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2544. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
สำนักนายกรัฐมนตรี.
- งามตา วรินทร์านนท์. (2534). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา สุวรรณทัต. (2535). “ครอบครัวสัมพันธ์” , คู่ปริทัศน์. 11(135) : 10 -14.
- จิตรรา เมฆะ. (2529). ปัญหาการปฏิบัติงานของครูวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาใน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การสอนวิทยาศาสตร์). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จूरรัตน์ นันทย์ทวีกุล. (2538). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความรับผิดชอบ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.
(การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- แจ่มจันทร์ เกียรติคุณ. (2531). การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับ
การอบรมเลี้ยงดูต่างกัน และอยู่ในชั้นเรียนครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและ
ท่าทางต่างกัน. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2544). การใช้ SPSS เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพฯ.

- ชมพูนุช ศรีเสาวลักษณ์. (2530). การอบรมเลี้ยงดูกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางที่ 11/7
กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชาลี ลัทธิ. (2507). การศึกษาเรื่องคุณธรรมและความเป็นพลเมืองดีบางประการของเด็กชั้นป.4.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว) กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ :
เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ชำนาญ นิสารัตน์. (2524). หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ดวงจันทร์ หนูทอง. (2533). ผลของการใช้แม่แบบหนังสือที่มีต่อการให้เหตุผลเชิง
จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมณีเจริญมิตรภาพ
ที่ 227 จังหวัดนครราชสีมา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงใจ เนตรโรจน์. (2527). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความมีวินัยในตนเองระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 3 กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. (2528). ปัจจัยทางจิตวิทยาในเวทีเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก
ของมารดาไทย. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และจรรยา สุวรรณทัต. (2520). จิตวิทยาเบื้องต้น.
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. (2520). จริยธรรมของเยาวชนไทย.
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2524). พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2 : จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- . (2526). ครูกับการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- . (2528). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม : การวิจัยและพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ :
โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- ดาวนภา กิตติสาโร. (2546). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มเจ้าพระยา โดยใช้วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์เชิงคาโนนิคอล. ปรินูญานิพนธ์กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เดช วิโย. (2522). การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการคิดให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กนักเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ถวิล จันทรสว่าง. (2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความรับผิดชอบของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทวี บุญยเกตุ. (2523). พ่อสอนลูก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เฟื่องอักษร.
- ทวีชัย วิริยะโกศล. (2541). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 1. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ด. (ประชากรศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2539). การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกนักศึกษาที่สำเร็จกับไม่สำเร็จ การศึกษาตามเวลาของหลักสูตรระดับปริญญาตรี ระบบการศึกษาทางไกล. ปีที่ 9 , ฉบับที่ 3 (ก.ย. – ธ.ค. 39) 126 -117 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ทศพร ประเสริฐสุข. (2541). จิตวิทยาการสอน : การสอนทักษะ (Skill Training) การแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา ปีที่ 1 , ฉบับที่ 1 (ก.ค. – ธ.ค.41) (11 – 22).
- ทิพย์สุดา นิลสินธพ. (2523). ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางจริยธรรมกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นราธิปพงศ์ประพันธ์, พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่น. (2514). วิทยาสารานุกรม. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2532). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก
- . (2541). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุริยสาส์น.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2545). ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินผลการศึกษา (หน่วยที่ 3). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- บุญลักษณ์ อึ้งชัยพงษ์. (2536). ผลของการใช้ชุดฝึกแนะแนวที่มีผลต่อการให้เหตุผลเชิง
จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้าน
พรานกระต่าย อ. พรหมกระดอง จ. กำแพงเพชร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประกายทิพย์ พิชัย. (2539). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุงกรุงเทพมหานคร.
ปรินิพนธ์. กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2510). คู่มืออบรมนักเรียน. ชลบุรี : วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน.
- ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์. (2524). การทดลองใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความ
ซื่อสัตย์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พนัส หันนาจินทร์. (2523). การสอนค่านิยมและจริยธรรม. พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2523.
- พรรณี ช. เจนจิต. (2538). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ แกรมมี จำกัด.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2538). พุทธธรรม : กฎธรรมชาติและคุณค่าสำหรับชีวิต กรุงเทพฯ :
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พิจิตรา พงษ์จินดากร. (2525). การทดลองความรับผิดชอบแก่เด็กที่มีพัฒนาการทาง
สติปัญญาต่างกันโดยวิธีการกลุ่มสัมพันธ์. ปรินิพนธ์. กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิชาญ ลำอาจศรี. (2527). การทดลองสอนจริยศึกษาด้วยวิธีการสอนแบบซินดิเคต (Syndicate)
ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. (2536). รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับความสามารถในการแก้ปัญหา.
รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพศาล หวังพานิช. (2533). การจัดการประเมินผลในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร.
ฝ่ายโสตทัศนศึกษา สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภรณ์ คุรุรัตน์. (2537). เด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : กรมประชาสงเคราะห์.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2517). ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการถือศีลห้า ความรู้สึกรับผิดชอบ
ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ปรินิพนธ์. กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มยุรี ศรีชัย. (2538). เทคนิคการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง. กรุงเทพฯ : วี.เจ.พรินติ้ง.

- มะลิ อุดมภาพ. (2538). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มานิต มานิตเจริญ. (2538). พจนานุกรมไทย. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น จำกัด.
- เมธี โพธิพัฒน์. (2523). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มันจนา จงกล. (2547). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินูญานิพนธ์. กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ยุพา อานันท์สิทธิ์. (2515). การศึกษาผลการสอบสวนสืบสวน (Inquiry Method) ในวิชาวิทยาศาสตร์ที่มีผลต่อความคิดแบบสืบสวน ความถนัดทางการเรียน และความรู้สึกรับผิดชอบ. ปรินูญานิพนธ์. กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โยธิน ศันสนยุทธ. (2530). มนุษย์สัมพันธ์ : จิตวิทยาการทำงานในองค์กร. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ระวี ภาวิไล. (2530). "คุณค่าใหม่ทางจริยธรรม สังคมไทย" , วารสารครุศาสตร์. 16 (1) :1 ; กรกฎาคม – กันยายน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 3 . กรุงเทพฯ : อักษรเจริญการพิมพ์.
- . (2531). พจนานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- . (2539). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. อักษรเจริญทัศน์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2542). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สุริยสาส์น.
- วรรณ วัชรธรรม. (2525). การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความต้องการ ผลสัมฤทธิ์ และความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กไทย เชื้อชาติไทย และเด็กไทยเชื้อชาติจีน. ปรินูญานิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรวรรณนี้ ราชสงฆ์. (2541). การศึกษาผลของการใช้ชุดแนะแนวที่มีต่อความซื่อสัตย์. ปรินูญานิพนธ์ . กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรวิทย์ วศินสรการ. (2522). การศึกษาของไทย. บริษัทสารมวลชน จำกัด.

- วิเชียร ทองนุช. (2521). การเปรียบเทียบการคิดให้เหตุผลตามหลักอนุรักษและการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูและภูมิหลังทางสังคมต่างกัน.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- วิภาหวัน มูลสถาน. (2523). ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความมีวินัยในตนเอง.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิวัฒน์ อัคราณิชย์. (2523). ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเอง กับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ศศิธร บัวทอง. (2549). ผลของการใช้กิจกรรมกระบวนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมประกอบสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีต่อความตระหนักในปัญหาค่านิยมฟุ้งเฟ้อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรินันท์ วรรณกิจ. (2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีวิเคราะห์แบบสหสัมพันธ์คาโนนิกอล. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีนาค สุริยะ. (2512). แบบเรียนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณสภา.
- สนธยา จัตรมาศ. (2532, มิถุนายน). “จริยธรรมในระดับประถมศึกษาพฤติกรรมที่ต้องการปลูกฝัง”, *ประชากรศึกษา*. 39(1) : 27 -29.
- สบโชค พูลนวม. (2523). ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์สุจริตกับความรับผิดชอบ.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สาโรช บัวศรี. (2512). “จริยธรรมในสังคมไทย,” รายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทยปัจจุบัน.
กรุงเทพฯ : คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2537). การวิเคราะห์การถดถอย . พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุดใจ ชันทองคำ. (2533). การพัฒนาแบบวัดความซื่อสัตย์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สุพจน์ สิ้นสุวงศ์วัฒน์. (2527). การสร้างแบบทดสอบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ระดับชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ในจังหวัดบุรีรัมย์. ปรินูญานิพนธ์. กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุพัตรา สุภาพ. (2536). สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี.
กรุงเทพฯ :
- สุพดี คุณวัฒน์. (2515). “ทำไมเด็กจึงทุจริต” บางกอกไดเจสต์ 2 : 250-265 กรกฎาคม .
- สุภาพรรณ โคตรจรัส. (2527). สุขภาพจิต : จิตวิทยาในการดำรงชีวิต เล่ม 1 กรุงเทพฯ :
ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาวดี สองเมือง. (2545). การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา)
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรยุทธ จุลานนท์. (2545). ข้อคิดวันปีใหม่. กรุงเทพฯ : ธนาคารเอเชีย. โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์.
ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2544). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณทร์ โรจน์ขจรภักดิ์. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยาสรรค์ กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- เสาวนีย์ ศรีมนตรี. (2539). การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบ และการใช้
สถานการณ์จำลองที่มีต่อวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนวัดบ่อ (นนทวิทยา) อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2540). การเสริมสร้างวินัย : คู่มือแนะแนวทางปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- สำนักงานรองรับมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน). (2548).
มาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา รอบที่สอง (2549-2553).
- อนุวัฒน์ ตั้งสมบุญ. (2526). การสร้างแบบทดสอบวัดความซื่อสัตย์ สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

- อนุวัติ คุณแก้ว. (2538). การวัดและการพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญานิพนธ์ กศ.ด. (การทดสอบและวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : ภัณฑิทวีทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อนุศักดิ์ จินดา. (2548). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสระบุรี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ : ภัณฑิทวีทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรรถัย โสภา. (2533). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้และเรียนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ : ภัณฑิทวีทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อรพินท์ นาคประดิษฐ์. (2518). ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณธรรมแห่งพลเมืองดี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : ภัณฑิทวีทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อาภา ถนัดช่วง. (2524). แนวคิดในการสอนวิชาจริยศึกษากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย. วารสารประชาบาล. 12 : 1 – 8 : 30.
- อุบลรัตน์ โพธิโกสม. (2523). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความซื่อสัตย์ของเด็กไทย. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : ภัณฑิทวีทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุไร ชีรัมย์. (2550). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ : ภัณฑิทวีทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Bloom, S (1976). *Human Characteristic and School Learning*. New York : McGraw - Hill Book Co.
- Burton, Roger. (1976). "Honesty and Dishonesty," in *Moral Development and Behavior*. Edited by Thomas Lickona New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Cronbach, L.J. (1970). *Essentails and psycological testing*. New York : Harper , 1970.
- Dougherty , Richard M. (1966). *Scientific Management of Library Operation*. New York : Scarecrow Press, Inc.
- English, H.B. and A.C. English. (1958). *A Comprehensive Dictionary of Psychology and Psychoanalytical Terms*. New York : Longman, Greem.

- Funk and Wagnalls. (1961). *New Standard Dictionary of the English Language*. New York : Grune and Stration, inc.
- Good, Carter V. (1959). *Introduction of Education Research*. New York : Appleton – Century – Crofts.
- . (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : McGraw – Hill Book Company Inc.
- Guillford, J.P. (1967). *The Nature of Human Intelligence*. New York. : McGraw – Hill Book Co.
- Hermans, J.M. (1970). *A Questionnaire measure of achievement motivation*. Journal of Applied Psychology.
- Hurlock, Elizabeth B. (1968). *Developmental. Psychology*. New York : McGraw – Hill Book.
- Kerlinger , Fred and Elazer , Pedhazur J. (1973). *Multiple Regression in Behavioral Research*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Kohlberg. L. (1969). "Stage and Sequence : The Cognitive Development Approach To Socialization in Gosin," in *Handbook of Socaillization Theory and Research*. Chicago : Rand McNally and Company.
- . (1969). " The Child as a Moral Philosopher," in *Reading in Educational Psychology Today*. California :CRM Book Inc.
- Maslow, A.H. (1987). *Motivation and Personality*. New York : Harper & Brother .
- McClelland, David and others. (1953). *The Achievement Motive*. New York, Appleton-Century Crofts, Inc., pp. 110-111.
- Ringness, Thomas A. (1968). *Mental Health in the School*. New York. : Random House.
- Rollin, Boyd C. and Darwin, Thomas L. (1975). *A Theory of Parental power and Child Complain : Power in Families*. New York : Riley.
- Strang , Ruth. (1958). *Group Work in Education*. New York : Harper & Brother.
- Thompson, Gorge G. (1952). *Child Psychology : Growth Trends in Psychological Adjustment*. Boston : Houghtom Mifflin Company.
- Thompson, Gorge G. and others. (1959). *Educational Psychology*. New York. : Appleton Century Crofts.

Walker, Lawrence J. and John H.Taylor. (1991) "Interactions and the Development of Moral Reasoning," *Child Development*. 62 (2) : 264 -283; April.

Wright, D. (1981). *The Psychology of Moral Behavior*. Middlesex England : Penquin Books Ltd.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ

ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์จตุภูมิ เขตจัตุรัส

ภาควิชาการวิจัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อาจารย์พล กุลสุขรังสรรค์

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ภาคผนวก ข
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 8 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้าน
ความซื่อสัตย์

ข้อ	การประเมิน	ผู้ที่ประเมิน			IOC	การพิจารณา
		1	2	3		
1	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก
2	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก
3	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก
4	แบบสอบถาม	0	1	0	0.67	คัดเลือก
5	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก
6	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก
7	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก
8	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก
9	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก
10	แบบสอบถาม	1	-1	1	0.33	ตัดทิ้ง
11	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก
12	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก
13	แบบสอบถาม	0	0	-1	0.33	ตัดทิ้ง
14	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก
15	แบบสอบถาม	1	-1	1	0.33	ตัดทิ้ง
16	แบบสอบถาม	1	1	-1	0.33	ตัดทิ้ง
17	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก
18	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก
19	แบบสอบถาม	-1	1	0	0.67	คัดเลือก
20	แบบสอบถาม	1	0	0	0.33	ตัดทิ้ง
21	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก
22	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก
23	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก
24	แบบสอบถาม	1	1	0	0.67	คัดเลือก
25	แบบสอบถาม	1	1	1	1.00	คัดเลือก

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนกของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 9 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

ข้อ	r	การพิจารณา
1	.2903	คัดเลือกไว้
2	.4527	คัดเลือกไว้
3	.4098	คัดเลือกไว้
4	.4665	คัดเลือกไว้
5	.5999	คัดเลือกไว้
6	.1258	ตัดทิ้ง
7	.4026	คัดเลือกไว้
8	.5045	คัดเลือกไว้
9	.1939	ตัดทิ้ง
10	.4072	คัดเลือกไว้
11	.4338	คัดเลือกไว้
12	.4172	คัดเลือกไว้
13	.4914	คัดเลือกไว้
14	.5716	คัดเลือกไว้
15	.2805	คัดเลือกไว้
16	.3168	คัดเลือกไว้
17	.3168	คัดเลือกไว้
18	.1879	ตัดทิ้ง
19	.3497	คัดเลือกไว้
20	.2031	ตัดทิ้ง
21	.1982	ตัดทิ้ง
22	.3426	คัดเลือกไว้
23	.3308	คัดเลือกไว้
24	.5070	คัดเลือกไว้
25	.2113	ตัดทิ้ง

ค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .8275

ตาราง 10 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อ	r	การพิจารณา
1	.2009	คัดเลือกไว้
2	.3360	คัดเลือกไว้
3	.3379	คัดเลือกไว้
4	.2321	คัดเลือกไว้
5	.3576	คัดเลือกไว้
6	.3079	คัดเลือกไว้
7	.2564	คัดเลือกไว้
8	.1256	ตัดทิ้ง
9	.3341	คัดเลือกไว้
10	.4593	คัดเลือกไว้
11	.2718	คัดเลือกไว้
12	.4283	คัดเลือกไว้
13	.4368	คัดเลือกไว้
14	.4423	คัดเลือกไว้
15	.3322	คัดเลือกไว้
16	.2768	คัดเลือกไว้

ค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .6823

ตาราง 11 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง

ข้อ	r	การพิจารณา
1	.3385	คัดเลือกไว้
2	.5743	คัดเลือกไว้
3	.5258	คัดเลือกไว้
4	.4662	คัดเลือกไว้
5	.4402	คัดเลือกไว้
6	.5024	คัดเลือกไว้
7	.5020	คัดเลือกไว้
8	.5262	คัดเลือกไว้
9	.5122	คัดเลือกไว้
10	.6129	คัดเลือกไว้
11	.1236	ตัดทิ้ง
12	.5001	คัดเลือกไว้
13	.5661	คัดเลือกไว้
14	.5211	คัดเลือกไว้
15	.4420	คัดเลือกไว้
16	.6062	คัดเลือกไว้
17	.5936	คัดเลือกไว้
18	.5410	คัดเลือกไว้
19	.6339	คัดเลือกไว้
20	.5451	คัดเลือกไว้
21	.5186	คัดเลือกไว้
22	.1879	ตัดทิ้ง

ค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .8982

ตาราง 12 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ

ข้อ	r	การพิจารณา
1	.4235	คัดเลือกไว้
2	.5177	คัดเลือกไว้
3	.4472	คัดเลือกไว้
4	.5229	คัดเลือกไว้
5	.4501	คัดเลือกไว้
6	.4345	คัดเลือกไว้
7	.4757	คัดเลือกไว้
8	.5419	คัดเลือกไว้
9	.5641	คัดเลือกไว้
10	.5714	คัดเลือกไว้
11	.4999	คัดเลือกไว้
12	.5481	คัดเลือกไว้
13	.5894	คัดเลือกไว้
14	.4518	คัดเลือกไว้
15	.4355	คัดเลือกไว้
16	.5652	คัดเลือกไว้
17	.6012	คัดเลือกไว้
18	.5428	คัดเลือกไว้
19	.5847	คัดเลือกไว้
20	.5806	คัดเลือกไว้

ค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .8951

ตาราง 13 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน

ข้อ	r	การพิจารณา
1	.5500	คัดเลือกไว้
2	.4811	คัดเลือกไว้
3	.4407	คัดเลือกไว้
4	.5068	คัดเลือกไว้
5	.2542	คัดเลือกไว้
6	.2090	คัดเลือกไว้
7	.4247	คัดเลือกไว้
8	.5425	คัดเลือกไว้
9	.2965	คัดเลือกไว้
10	.5077	คัดเลือกไว้
11	.6535	คัดเลือกไว้
12	.5586	คัดเลือกไว้
13	.4550	คัดเลือกไว้
14	.2506	คัดเลือกไว้
15	.4476	คัดเลือกไว้

ค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .9025

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดการยอมรับความเสี่ยงแบบประชาธิปไตย

ข้อ	r	การพิจารณา
1	.5659	คัดเลือกไว้
2	.4593	คัดเลือกไว้
3	.4485	คัดเลือกไว้
4	.5566	คัดเลือกไว้
5	.5115	คัดเลือกไว้
6	.6008	คัดเลือกไว้
7	.5149	คัดเลือกไว้
8	.3371	คัดเลือกไว้
9	.5526	คัดเลือกไว้
10	.4676	คัดเลือกไว้
11	.4940	คัดเลือกไว้
12	.5606	คัดเลือกไว้
13	.3729	คัดเลือกไว้
14	.5448	คัดเลือกไว้
15	.4768	คัดเลือกไว้

ค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .8533

ตาราง 15 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

ข้อ	r	การพิจารณา
1	.5656	คัดเลือกไว้
2	.6569	คัดเลือกไว้
3	.5713	คัดเลือกไว้
4	.5886	คัดเลือกไว้
5	.6261	คัดเลือกไว้
6	.6503	คัดเลือกไว้
7	.6181	คัดเลือกไว้
8	.5916	คัดเลือกไว้
9	.5669	คัดเลือกไว้
10	.5386	คัดเลือกไว้
11	.5877	คัดเลือกไว้
12	.6331	คัดเลือกไว้
13	.5366	คัดเลือกไว้
14	.5069	คัดเลือกไว้
15	.5628	คัดเลือกไว้

ค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .7980

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. วิธีตอบแบบสอบถามให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องดังนี้

ประจำ	หมายถึง	เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนได้ปฏิบัติทุก ๆ ครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง	เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนได้ปฏิบัติเสมอ ๆ แต่ไม่ทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนได้ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
ไม่เคย	หมายถึง	เมื่อข้อความนั้นนักเรียนไม่เคยได้ปฏิบัติเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อ	ข้อความ	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
0	ถ้าได้ลงมือทำสิ่งใดแล้วแม้จะเกิดความยุ่งยาก				
	นักเรียนก็ไม่ทอดย	✓.....			
00	นักเรียนจะทำงานที่ตั้งใจไว้จนสุด				
	ความสามารถ	✓.....			

ข้อ	ข้อความ	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
1	ถ้าได้ลงมือทำสิ่งใดแล้วแม้จะเกิดความยุ่งยาก นักเรียนก็ไม่ทอดทิ้ง				
2	นักเรียนจะทำงานที่ตั้งใจทำได้รับจนสุดความสามารถ				
3	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงาน นักเรียนจะตั้งใจ ทำงานนั้นเป็นอย่างดี				
4	นักเรียนมุ่งหวังที่จะประสบความสำเร็จในการเรียน				
5	นักเรียนพยายามทำสิ่งต่าง ๆ ให้ได้ตามที่ตั้งใจไว้				
6	เมื่อเล่นกีฬา นักเรียนจะปรับปรุงตนเองให้เก่งขึ้นเรื่อย ๆ				
7	นักเรียนจะเปรียบเทียบผลการเรียนของตนเองกับ เพื่อนที่เก่งกว่า เพื่อพัฒนาให้ดีขึ้น				
8	นักเรียนมีความพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ว่าตนเอง ทำงานผิดพลาดและยังไม่ได้ดีเท่าที่ควร				
9	นักเรียนจะไม่ย่อท้อต่อการทำงานที่ผิดพลาด				
10	นักเรียนตั้งใจว่าต้องสอบให้ได้คะแนนดีขึ้นกว่าเดิม				
11	นักเรียนเชื่อว่าความอดทนจะนำไปสู่ความสำเร็จ				
12	นักเรียนปรับปรุงการทำงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้นทุก ครั้ง				
13	เมื่อประสบความล้มเหลวในการทำงาน นักเรียนจำ หาวิธีการใหม่ ๆ ที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จให้ได้				
14	นักเรียนพยายามเรียนให้ได้เกรดเฉลี่ยดีขึ้นกว่าเดิม				
15	นักเรียนจะไม่ล้มเลิกการทำงานจนกว่าจะทำงาน สำเร็จ				

แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างหลังข้อความโดยพิจารณาว่าแต่ละข้อความตรงกับความรู้สึกรักของนักเรียนหรือตรงตามที่นักเรียนปฏิบัติจริงโดยในแต่ละช่องของระดับการปฏิบัติมีความหมายดังนี้

ประจำ	หมายถึง	เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนได้ปฏิบัติทุก ๆ ครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง	เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนได้ปฏิบัติเสมอ ๆ แต่
ไม่ทุกครั้ง		
บางครั้ง	หมายถึง	เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนได้ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
ไม่เคย	หมายถึง	เมื่อข้อความนั้นนักเรียนไม่เคยได้ปฏิบัติเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
0	นักเรียนทำงานบ้านทุกอย่างโดยไม่ต้องให้ผู้ปกครองบอกกล่าว	✓.....			
00	นักเรียนชอบแอบเล่นกับเพื่อน ๆ ในขณะเข้าแถว			✓.....	

ข้อ	ข้อความ	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
1	นักเรียนทำงานบ้านทุกอย่างโดยไม่ต้องให้ผู้ปกครองบอกกล่าว				
2	นักเรียนชอบแอบเล่นกับเพื่อน ๆ ในขณะที่ครูกำลังสอน				
3	นักเรียนชอบลัดคิวในการรับบริการต่าง ๆ เพราะช่วยประหยัดเวลาได้มาก				
4	นักเรียนจะข้ามถนนโดยใช้สะพานลอยหรือทางม้าลาย				
5	นักเรียนตักเตือนเพื่อนเมื่อเห็นเขาทำผิดระเบียบของโรงเรียน				
6	นักเรียนไม่ยอมให้พ่อแม่ซักหรือเสื้อผ้าให้ เพราะนักเรียนสามารถทำเองได้แล้ว				
7	นักเรียนชอบล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง				
8	นักเรียนกลับบ้านตรงเวลาเสมอ				
9	นักเรียนใช้จ่ายเงินที่ผู้ปกครองให้ได้เต็มที่				
10	นักเรียนชอบแอบกินขนมในห้องเรียน				
11	นักเรียนชอบสละที่นั่งให้เด็กและคนชราบนรถประจำทาง				
12	เมื่อมีการนัดหมายกับเพื่อน ๆ นักเรียนคิดว่าการไปสายเพียงเล็กน้อยไม่เป็นไร				
13	นักเรียนมักถูกดูเสมอว่าทำงานไม่เรียบร้อย				
14	เมื่อนักเรียนพยายามทำความดีแล้วยังไม่ได้ดีนักเรียนจะเลิกทำ				
15	นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน				
16	เมื่อนักเรียนมีเศษกระดาษหรือสิ่งที่ไม่ต้องการ นักเรียนจะนำไปทิ้งในถังขยะ				
17	เมื่อนักเรียนหยิบของใช้ภายในบ้านจากที่ใดที่หนึ่ง เมื่อใช้เสร็จแล้วนักเรียนเก็บเข้าที่เดิมเสมอ				
18	นักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูเสมอ				
19	เมื่อถึงเวลาเรียนนักเรียนเรียนเต็มที่ เมื่อถึงเวลาเล่นนักเรียนเล่นเต็มที่				
20	นักเรียนรักษาสัมบัติของโรงเรียนเหมือนของตัวเอง				

แบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง
2. วิธีตอบแบบสอบถามให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องดังนี้

ประจำ	หมายถึง	เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนได้ปฏิบัติทุก ๆ ครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง	เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนได้ปฏิบัติเสมอ ๆ แต่ไม่ทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง	เมื่อข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนได้ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง
ไม่เคย	หมายถึง	เมื่อข้อความนั้นนักเรียนไม่เคยได้ปฏิบัติเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดความรับผิดชอบ

ข้อ	ข้อความ	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
0	นักเรียนส่งงานที่ครูมอบหมายตรงตามเวลาทุกครั้ง	√.....			
00	เมื่อทำการบ้านไม่ถูกต้อง นักเรียนจะรีบแก้ไขทันที		√.....		

ข้อ	ข้อความ	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
1	นักเรียนส่งงานที่ครูมอบหมายตรงตามเวลาทุกครั้ง				
2	เมื่อทำการบ้านไม่ถูกต้อง นักเรียนจะรีบแก้ไขทันที				
3	เมื่อไม่เข้าใจบทเรียน นักเรียนจะซักถามครูเพื่อให้เข้าใจมากขึ้น				
4	นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนครบทุกครั้งที่มาโรงเรียน				
5	เมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะเข้าห้องสมุดเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม				
6	นักเรียนเอาใจใส่ต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ				
7	นักเรียนต้องการให้มีการสอนเพิ่มเติมเมื่อเรียนไม่ทัน				
8	นักเรียนจะยอมรับข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น และแก้ไขให้ดีขึ้น				
9	นักเรียนใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือทบทวนบทเรียน				
10	นักเรียนทำการบ้านส่งครูด้วยตนเอง				
11	นักเรียนตั้งใจจะปรับปรุงผลการเรียนให้ดีขึ้น				
12	นักเรียนมุ่งมั่นต่อการเรียนทุกวิชา				
13	นักเรียนจะตรวจทานทุกครั้งเมื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จ				
14	ถ้านักเรียนทราบว่าสอบได้คะแนนน้อย จะรีบปรับปรุงให้ดีขึ้น				
15	เมื่อครูตรวจงานให้แล้วนักเรียนจะนำกลับมาดูและแก้ไขทันที				
16	นักเรียนส่งงานรู้อย่างสม่ำเสมอแม้ว่าครูจะไม่ตรวจก็ตาม				
17	นักเรียนวางแผนในการดหนังสือสอบทุกครั้ง				
18	นักเรียนจะไม่คุยในขณะที่ครูสอน				
19	เมื่อได้รับมอบหมายงานให้ทำ นักเรียนจะรีบทำทันทีแม้ว่าจะเหลือเวลาอีกนานก็ตาม				
20	นักเรียนจะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ				

แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนอ่านข้อความและตอบคำถามทุกตัวเลือกในแต่ละข้อ (ทั้ง ก , ข และ ค) โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด ผู้ปกครองในที่นี้อาจเป็น พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ลุงป้า น้าอา หรือบุคคลอื่นก็ได้ ที่ให้การดูแลนักเรียนมาเป็นเวลานาน โดยพิจารณาดังนี้

ประจำหมายถึง	เมื่อข้อความนั้นตรงกับสิ่งที่ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนทุกครั้ง
บ่อยครั้ง หมายถึง	เมื่อข้อความนั้นตรงกับสิ่งที่ผู้ปกครองได้ปฏิบัติต่อนักเรียนเสมอ ๆ แต่ไม่ทุกครั้ง
บางครั้ง หมายถึง	เมื่อข้อความนั้นตรงกับสิ่งที่ผู้ปกครองได้ปฏิบัติต่อนักเรียนเป็นบางครั้งหรือนาน ๆ ครั้ง
ไม่เคย หมายถึง	เมื่อข้อความนั้นตรงกับสิ่งที่ผู้ปกครองไม่เคยได้ปฏิบัติต่อนักเรียน

ข้อ	ข้อความ	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
0	ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไรเมื่อนักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับงานที่ครูมอบหมายให้				
	ก.ให้คำปรึกษาและคำอธิบาย	√.....			
	ข.ไม่สนใจว่านักเรียนมีปัญหาอะไร			√.....	
	ค.ดุว่าโดยหาว่าไม่สนใจเรียน				√.....
00	ขณะที่นักเรียนแต่งตัวออกนอกบ้านไปเที่ยว				
	ผู้ปกครองจะทำอย่างไร				
	ก.แนะนำว่าแต่งตัวเช่นไรจึงจะเหมาะสม	√.....			
	ข.บังคับให้ใส่ชุดตามที่ผู้ปกครองจัดให้			√.....	
	ค.ไม่สนใจว่านักเรียนจะใส่ชุดอะไร				√.....

ข้อ	ข้อความ	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
1	ขณะที่นักเรียนแต่งตัวออกไปเที่ยวนอกบ้าน ผู้ปกครองจะทำอย่างไร ก. บังคับให้ใส่ชุดที่จัดไว้ให้ ข. ไม่สนใจว่าจะใส่ชุดอะไร ค. ช่วยกันดูว่าแต่งตัวอย่างไรจึงจะเหมาะสม				
2	ขณะที่นักเรียนได้ช่วยทำงานบ้าน ถ้านักเรียนทำสิ่งของเสียหาย ผู้ปกครองจะปฏิบัติอย่างไร ก. ลงโทษนักเรียนทันที ข. ไม่สนใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ค. รับฟังเหตุผลว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น				
3	ผู้ปกครองจะปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไรเมื่อนักเรียนเกิดความผิดพลาดในการเรียน ก. ดุด่าว่ากล่าวทันที ข. ปลอบและให้กำลังใจ ค. ไม่สนใจว่านักเรียนมีปัญหาอะไร				
4	เมื่อนักเรียนนำเรื่องของเพื่อนที่โรงเรียนมาเล่าให้กับผู้ปกครองฟัง ผู้ปกครองจะปฏิบัติอย่างไร ก. ช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ ข. ห้ามนักเรียนพูดเรื่องคนอื่นเด็ดขาด ค. ไม่สนใจเพราะเป็นเรื่องของคนอื่น				
5	เมื่อนั่งรับประทานอาหารร่วมกัน ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไร ก. สนทนาเรื่องทั่ว ๆ ไป ข. ไม่สนใจที่จะพูดคุยเรื่องใด ๆ กับนักเรียน ค. บังคับไม่ให้คุยกันในขณะรับประทานอาหาร				
6	ผู้ปกครองปฏิบัติกับนักเรียนอย่างไรในเรื่องของเวลาเข้านอน ก. จะเข้านอนเมื่อใดก็ได้ ข. แนะนำให้เข้านอนตามเวลา ค. บังคับให้อ่านหนังสืออย่างน้อย 30 นาทีก่อนนอน				
7	นักเรียนนอนตื่นสายไปโรงเรียนไม่ทัน ผู้ปกครองจะปฏิบัติอย่างไร ก. ดุด่าทันที ข. แนะนำว่าไม่ควรนอนตื่นสาย ค. ไม่สนใจว่านักเรียนจะอย่างไรต่อไป				
8	ขณะที่นักเรียนทำการบ้าน ผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไร ก. ไม่เคยถามอะไรเลย ข. บังคับว่าต้องทำให้ถูกต้อง ค. ชักถามว่ามีปัญหาอะไรบ้าง				

ข้อ	ข้อความ	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
9	วันหนึ่งที่โรงเรียนมีกิจกรรมที่นักเรียนต้องกลับบ้านเย็นกว่าปกติ ผู้ปกครองปฏิบัติเช่นไรเมื่อนักเรียนกลับถึงบ้าน ก. ดุด่าว่ากล่าวและทำโทษ ข. ไม่สนใจว่าจะกลับเมื่อไร ค. ถ้ามถึงเหตุผลในการกลับบ้านช้า				
10	เมื่อผู้ปกครองจะพาไปเที่ยว ผู้ปกครองจะปฏิบัติต่อนักเรียนเช่นไร ก. พาไปเที่ยวตามที่ที่ตนต้องการเท่านั้น ข. เฉย ๆ ไม่สนใจว่านักเรียนจะเลือกไปที่ใด ค. ให้ทุกคนในครอบครัวมีส่วนร่วมเลือกสถานที่				
11	เมื่อนักเรียนทะเลาะกับคนในบ้าน ผู้ปกครองจะปฏิบัติเช่นไร ก. ไม่สนใจว่าเกิดอะไรขึ้น ข. ลงโทษทุกคนที่ทะเลาะกัน ค. ชักถามถึงสาเหตุในการทะเลาะกัน				
12	ผู้ปกครองจะปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างไรเมื่อนักเรียนสอบไม่ผ่าน ก. ไม่สนใจที่จะซักถามเลย ข. ดุด่าว่ากล่าวและลงโทษทันที ค. ชักถามถึงสาเหตุ และให้กำลังใจ				
13	ผู้ปกครองปฏิบัติอย่างไรเมื่อนักเรียนไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ก. ลงโทษอย่างรุนแรง ข. ไม่สนใจว่านักเรียนจะทำตามหรือไม่ ค. ให้นักเรียนบอกเหตุผลที่ไม่ทำตามคำสั่ง				
14	เมื่อถึงเวลาใกล้สอบ นักเรียนต้องเตรียมดูหนังสือ ผู้ปกครองจะปฏิบัติต่อนักเรียนเช่นไร ก. ให้กำลังใจและช่วยแนะนำ ข. ไม่เคยสนใจว่านักเรียนจะสอบเมื่อใด ค. ควบคุมและบังคับให้อ่านหนังสือทุกวัน				
15	นักเรียนคิดว่าผู้ปกครองปฏิบัติต่อนักเรียนเช่นไร ก. ให้ความรักความอบอุ่น ข. ไม่เคยให้คำแนะนำอะไรเลย ค. บังคับให้ทำในสิ่งที่กำหนดให้ตลอดเวลา				

แบบสอบถามวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนอ่านข้อความและเลือกคำตอบที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เลือก
2. กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ
3. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่ส่งผลต่อการตัดสินผลการเรียนของนักเรียน และคำตอบของนักเรียนจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่นำไปเปิดเผยในที่ใดทั้งสิ้น

ตัวอย่างแบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

ข้อ	ข้อความ
0	นักเรียนมาโรงเรียนทันเวลาเช้าแถวทุกวัน เพราะเหตุใด 1. กลัวจะถูกทำโทษ 2. เป็นความสำนึกของนักเรียน 3. เป็นการแสดงความจงรักภักดีต่อชาติ
00	นักเรียนได้พบเงินจำนวนหนึ่งที่บริเวณโรงอาหาร แต่ไม่มีใครเห็น นักเรียนจะอย่างไร 1. นำเงินไปมอบให้ครูเพื่อให้ครูชมว่าเป็นเด็กดี 2. นำเงินไปมอบให้ครูเพราะไม่อยากรู้สึกผิด 3. นำเงินไปให้ครูเพราะการหยิบเงินของผู้อื่นเป็นสิ่งไม่ดี

ข้อ	ข้อความ
1	นักเรียนมาโรงเรียนทันเวลาเช้าแถวทุกวัน เพราะเหตุใด 1. กลัวจะถูกทำโทษ 2. เป็นความสำนึกของนักเรียน 3. เป็นการแสดงความจงรักภักดีต่อชาติ
2	นักเรียนได้พบเงินจำนวนหนึ่งที่บริเวณโรงอาหาร แต่ไม่มีใครเห็น นักเรียนจะอย่างไร 1. นำเงินไปมอบให้ครูเพื่อให้ครูชมว่าเป็นเด็กดี 2. นำเงินไปมอบให้ครูเพราะไม่อยากให้ผู้อื่นเดือดร้อน 3. นำเงินไปให้ครูเพราะการหยิบเงินของผู้อื่นเป็นสิ่งไม่ดี
3	ถ้านักเรียนพบว่าคุณครูได้ตรวจข้อสอบในวิชาหนึ่งของนักเรียนผิด ทำให้นักเรียนได้คะแนนลดลง 1 คะแนน นักเรียนจะอย่างไร 1. ไม่พูดอะไรทั้งสิ้นเพราะถือว่าครูตรวจแล้ว 2. บอกครูเพราะกลัวว่าจะถูกจับได้และอายเพื่อน 3. บอกครูเพราะคนเราต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
4	นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียนทุกวันเพราะเหตุใด 1. กลัวถูกตำหนิ 2. เป็นความรับผิดชอบในตนเอง 3. เป็นการรักษาทรัพย์สินสมบัติของชาติ
5	นักเรียนขึ้นรถเมล์แล้ว พนักงานลืมเก็บค่าโดยสารของนักเรียนในขณะที่นักเรียนกำลังลงจากรถ นักเรียนจะอย่างไร 1. ไม่เอาเงินให้เพราะเป็นโอกาสที่จะได้นั่งรถฟรี 2. เอาเงินให้กระเป๋ารถเมล์เพราะทุกคนต้องจ่ายเหมือนกัน 3. เอาเงินให้คนเก็บค่าโดยสารรถเมล์เพราะเป็นสิ่งที่ถูกต้อง
6	นักเรียนซื้อขนมแล้วปรากฏว่าได้รับเงินทอนจากแม่ค้าเกินมา 10 บาท นักเรียนจะอย่างไร 1. คืนให้เพราะไม่อยากทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน 2. คืนเงินให้แม่ค้า เพราะคนเราทุกคนต้องมีความซื่อสัตย์ 3. คืนให้เพราะจะได้รับคำชมเชย และอาจได้ลดราคาในครั้งต่อไป
7	นักเรียนเล่นกับน้องในห้องตามลำพัง ขณะที่คุณแม่กำลังทำอาหารในครัว บังเอิญนักเรียนได้ทำแจกันตกแตก นักเรียนจะอย่างไร 1. บอกว่าน้องทำแตกเพื่อจะได้ไม่โดนทำโทษ 2. ยอมรับว่าทำแตกเพราะผู้ทำผิดต้องยอมรับผิด 3. ยอมรับว่าเป็นคนทำ เพราะการโกหกเป็นสิ่งไม่ดี

ข้อ	ข้อความ
8	นักเรียนได้รับมอบหมายจากโรงเรียนให้มีหน้าที่ดูแลความประพฤติของนักเรียนคนอื่น แต่มีเพื่อนสนิทคนหนึ่งกระทำความผิดอย่างร้ายแรงด้วยการหนีโรงเรียนไปเล่นการพนัน และสูบบุหรี่ นักเรียนจะทำอย่างไร 1. ไม่บอกใครเพราะกลัวเพื่อนจะเดือดร้อน 2. บอกเพราะต้องการได้รับคำชมเชยจากครู 3. บอกให้ครูทราบเพราะการกระทำที่ถูกต้อง
9	ตามปกตินักเรียนจะข้ามถนนจะต้องข้ามตรงทางม้าลาย แต่บังเอิญในวันนั้นไม่มีรถในขณะที่กำลังจะข้าม นักเรียนจะทำอย่างไร 1. ข้ามทางม้าลายเพราะกลัวถูกว่า 2. ข้ามทางม้าลายเพราะต้องการเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้อื่น 3. ถึงแม้ว่าก็ต้องข้ามตรงทางม้าลายเพราะเป็นสิ่งที่ถูกระเบียบ
10	นักเรียนอยากจะคุยกับเพื่อนมาก ซึ่งถ้าบอกแม่ตามความจริงแม่จะไม่อนุญาตให้ไป นักเรียนจะทำอย่างไร 1. พูดความจริงเพราะไม่อยากให้แม่เสียใจ 2. พูดความจริงเพราะทุกคนต้องไม่โกหกพ่อแม่ 3. พูดความจริง เพราะการโกหกจะทำให้ผู้อื่นไม่เชื่อถือ
11	ในวิชาศิลปะ นักเรียนลืมเอาอุปกรณ์ในการวาดรูปมา จึงบอกครูว่าอุปกรณ์หาย นักเรียนคิดว่าไม่ควรทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด 1. ไม่ทำเพราะการโกหกเป็นสิ่งไม่ดี 2. ไม่ทำเพราะถ้าถูกจับได้จะถูกทำโทษ 3. ไม่ทำเพราะตระหนักว่าเป็นการกระทำของผู้ไม่มีการศึกษา
12	คุณพ่อของนักเรียนจะไปต่างจังหวัด นักเรียนสัญญาว่าจะอยู่บ้าน แต่พอตอนสายเพื่อนมาชวนให้ไปเล่นนอกบ้าน นักเรียนจะทำอย่างไร 1. ไม่ไปเพราะเป็นหน้าที่ของตนเอง 2. ไปเล่นแล้วรีบกลับโดยไม่ต้องบอกพ่อ 3. ไม่ไปเพราะให้สัญญาไว้แล้วต้องทำตามนั้น
13	ในขณะที่นักเรียนกำลังเล่นคอมพิวเตอร์อยู่ แม่ถามว่าว่างหรือไม่จะให้ไปซื้อของที่ตลาด นักเรียนจะทำอย่างไร 1. บอกว่าว่างเพราะกลัวโดนแม่ตี 2. บอกว่าว่าง เพราะไม่อยากให้แม่ไปซื้อเอง 3. บอกว่าว่าง เพราะว่าถ้าลูกทุกคนรู้จักช่วยเหลือพ่อแม่จะทำให้ครอบครัวมีความสุข
14	นักเรียนแอบเปลี่ยนยางลบกับเพื่อนที่ใหม่กว่าขณะที่เพื่อนไม่เห็น การกระทำของนักเรียนไม่ควรเอาอย่าง เพราะเหตุใด 1. จะโดนตำหนิว่าเป็นขโมย 2. เป็นการกระทำของคนที่ไม่เห็นแก่ตัว 3. บุคคลประเภทนี้โตขึ้นอาจจะทำให้สังคมเดือดร้อน

ข้อ	ข้อความ
15	พ่อให้เงินนักเรียนไปซื้อเสื้อพละ เมื่อเงินเหลือนักเรียนจึงได้นำมาคืนให้พ่อ เพราะเหตุใด 1. กลัวว่าถ้าไม่คืนจะถูกตี 2. การซื้อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง 3. ไม่อยากให้ครอบครัวต้องเดือดร้อนเพราะการโกงเงิน
16	ในขณะที่นักเรียนกำลังสอบวิชาภาษาไทย นักเรียนเกิดความไม่แน่ใจในคำตอบจึงเปิดหนังสือดู นักเรียนไม่ควรทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด 1. ไม่ เพราะกลัวครูจับได้ 2. ไม่ เพราะทุกคนต้องทำตามระเบียบ 3. ไม่เพราะการทุจริตเป็นการทำลายตนเองและประเทศชาติ
17	นักเรียนได้รับมอบหมายจากผู้ปกครองให้นำขนมไปฝากคุณครูที่โรงเรียน แต่นักเรียนอยากกินขนมนั้น เป็นการกระทำที่ควรทำหรือไม่ 1. ไม่กินเพราะกลัวถูกตำหนิ 2. ไม่กินเพราะไม่ได้รับอนุญาต 3. ไม่กินเพราะมีหน้าที่ที่ต้องส่งของให้ถึงมือผู้รับ
18	ครูให้นักเรียนยืมหนังสือเรียนเนื่องจากนักเรียนลืมนำมา แต่นักเรียนทำหนังสือขาดไป 1 หน้า จึงได้บอกครูเพราะเหตุใด 1. เป็นความรับผิดชอบในตัวเอง 2. กลัวว่าถ้าครูทราบภายหลัง จะถูกทำโทษ 3. ต้องการเป็นตัวอย่างที่ดีของรุ่นน้องต่อไป
19	นักเรียนทราบแหล่งขายยาบ้า จึงได้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพราะเหตุใด 1. อยากได้รับคำชมเชย 2. จะทำให้ประเทศชาติเสียหาย 3. ไม่อยากให้ยาบ้าแพร่ระบาดในสังคม
20	นักเรียนอยากทานขนม แต่ไม่มีเงินจึงจะไปหยิบเงินของคุณแม่มาโดยไม่บอกให้ทราบ ภายหลังนักเรียนตยคิดที่จะบอกคุณแม่เพราะเหตุใด 1. กลัวว่าถูกจับได้จะถูกทำโทษ 2. ไม่อยากทำให้แม่เสียใจถ้าทราบในภายหลัง 3. ไม่อยากได้ชื่อว่าเป็นคนที่ไม่มีความซื่อสัตย์

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางสมาพร ภัทรพงศ์กิจ
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2516
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 1176/7 ซอยเทอดไท 28 ถนนเทอดไท แขวงตลาดพลู เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครู คศ. 2
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดขุนจันทร์ เลขที่ 1144 ซอยเทอดไท 28 ถนนเทอดไท แขวงตลาดพลู เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสมุทรสาคร อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
พ.ศ. 2535	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
พ.ศ. 2540	ครุศาสตรบัณฑิต (วิชาเอกภาษาอังกฤษ) จากสถาบันราชภัฏธนบุรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2551	การศึกษามหาบัณฑิต (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร